

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ

Το παρόν φυλλάδιο καθώς και άλλες συνοπτικές και σαφείς επεξηγήσεις σχετικά με την ΕΕ υπάρχουν σε ηλεκτρονική μορφή στον δικτυακό τόπο: europa.eu.int/comm/publications

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας
Δημοσιεύσεις
B-1049 Βρυξέλλες

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2005

Εικόνα εξωφύλλου: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Βιβλιογραφικά στοιχεία στο τέλος της παρούσας δημοσίευσης

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2006

ISBN 92-894-9523-5

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2006
Επιτρέπεται η ανατύπωση.

Printed in Germany

ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ ΛΕΥΚΟ ΧΑΡΤΙ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ

Περιεχόμενα

Παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Οι Συνθήκες	5
Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ	7
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: η φωνή των πολιτών	10
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η φωνή των κρατών μελών	14
Ευρωπαϊκή Επιτροπή: το όργανο που προωθεί το κοινό συμφέρον	20
Δικαστήριο: το όργανο επιβολής του νόμου	25
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο: τα χρήματά σας πίνουν τόπο	28
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: η φωνή της κοινωνίας των πολιτών	30
Επιτροπή των Περιφερειών: η φωνή της τοπικής αυτοδιοίκησης	32
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων: χρηματοδοτεί έργα και βοηθάει μικρές επιχειρήσεις	34
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: το όργανο που διαχειρίζεται το ευρώ	36
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής: το όργανο που ερευνά τις καταγγελίες σας	38
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων: διαφυλάττει τον ιδιωτικό χαρακτήρα των προσωπικών σας δεδομένων	40
Αποκεντρωμένες υπηρεσίες	41
Ατενίζοντας το μέλλον	50

Παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών που συνεργάζονται για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των πολιτών τους και για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου.

Οι οικογενειακές διαφωνίες και οι περιστασιακές κρίσεις συνιστούν συχνά τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αλλά μακριά από τις κάμερες η ΕΕ αποτελεί παράδειγμα αξιοσημείωτης επιτυχίας. Μέσα σε λίγο περισσότερο από μισό αιώνα, η ΕΕ καθιέρωσε την ειρήνη και την ευημερία μεταξύ των πολιτών της, δημιούργησε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα (το ευρώ) και μια «ενιαία αγορά» χωρίς σύνορα, όπου τα αγαθά, οι άνθρωποι, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια κυκλοφορούν ελεύθερα. Η ΕΕ αποτελεί πλέον μεγάλη εμπορική δύναμη και κατέχει παγκόσμια πρωτοκαθεδρία σε τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η αναπτυξιακή βοήθεια. Συνεπώς, δεν είναι καθόλου περίεργο ότι αυξήθηκε από έξι σε 25 κράτη μέλη και ότι κι άλλες χώρες περιμένουν την ώρα της προσχώρησής τους.

Η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον ασυνήθιστο τρόπο λειτουργίας της. Ασυνήθιστο, γιατί η Ένωση δεν είναι ομοσπονδία όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ούτε απλώς ένας οργανισμός συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων, όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Στην πραγματικότητα, είναι μοναδική στον κόσμο. Οι χώρες που αποτελούν την Ένωση (τα «κράτη μέλη» της) συνεχίζουν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη, αλλά συνενώνουν τις εθνικές κυριαρχίες τους ούτως ώστε να αποκτήσουν ισχύ και παγκόσμια επιρροή την οποία καμία δεν θα μπορούσε να έχει μόνη της.

Ο συγκερασμός αυτός των εθνικών κυριαρχιών σημαίνει πρακτικά ότι τα κράτη μέλη μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε κοινά θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού συμφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Μόνο με τη διεθνή συνεργασία μπορούν να αντιμετωπιστούν προκλήσεις όπως η πρόληψη των κλιματικών μεταβολών και η προστασία του περιβάλλοντος. Η ΕΕ διαδραματίζει πρωτοποριακό ρόλο στο πλαίσιο αυτών των προπαθειών.

© domelidnksan

Τα τρία βασικά θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων είναι:

- το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, το οποίο αντιπροσωπεύει τους πολίτες της Ένωσης και εκλέγεται από αυτούς με άμεση καθολική ψηφοφορία·
- το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, το οποίο αντιπροσωπεύει τα μεμονωμένα κράτη μέλη·
- η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, αποστολή της οποίας είναι να προασπίζει τα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά.

Αυτό το «θεσμικό τρίγωνο» ορίζει τις πολιτικές και θεσπίζει τις νομοθετικές πράξεις που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ΕΕ. Κατ' αρχήν, η Επιτροπή είναι εκείνη που προτείνει νέες νομοθετικές πράξεις, οι οποίες όμως εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το Δικαστήριο φροντίζει για την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ενώ το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Υπάρχουν ακόμη ορισμένα άλλα όργανα τα οποία παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της ΕΕ:

- η **Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή** αντιπροσωπεύει την κοινωνία των πολιτών, τους εργοδότες και τους εργαζόμενους,
- η **Επιτροπή των Περιφερειών** εκπροσωπεί την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή διοίκηση,
- η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων** χρηματοδοτεί επενδυτικά έργα της Ένωσης και βοηθάει μικρές επιχειρήσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων,
- η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα** είναι υπεύθυνη για την ευρωπαϊκή νομισματική πολιτική,
- ο **Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής** ερευνά τις καταγγελίες πολιτών κατά των θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της ΕΕ για λόγους κακής διοίκησης,
- ο **Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων** διαφυλάττει τον ιδιωτικό χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων των πολιτών.

Επίσης, έχουν συσταθεί μερικοί ειδικευμένοι οργανισμοί που εκτελούν ορισμένα τεχνικά, επιστημονικά ή διοικητικά καθήκοντα.

Οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων, καθώς και οι κανόνες και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν, ορίζονται στις Συνθήκες στις οποίες στηρίζεται η ΕΕ. Οι Συνθήκες εγκρίνονται από τους προέδρους και τους πρωθυπουργούς όλων των κρατών μελών της ΕΕ και στη συνέχεια κυρώνονται από τα κοινοβούλιά τους.

Τα κεφάλαια που ακολουθούν περιγράφουν τις Συνθήκες και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Περιγράφουν το ρόλο και τη λειτουργία κάθε οργάνου καθώς και τις αλληλεπιδράσεις τους. Το παρόν φυλλάδιο κάνει επίσης μια σύντομη επισκόπηση των αποκεντρωμένων υπηρεσιών και των λοιπών οργανισμών της ΕΕ. Αντικειμενικός στόχος είναι να δοθεί στο κοινό μια σαφής εικόνα της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι Συνθήκες

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται στις εξής τέσσερις Συνθήκες:

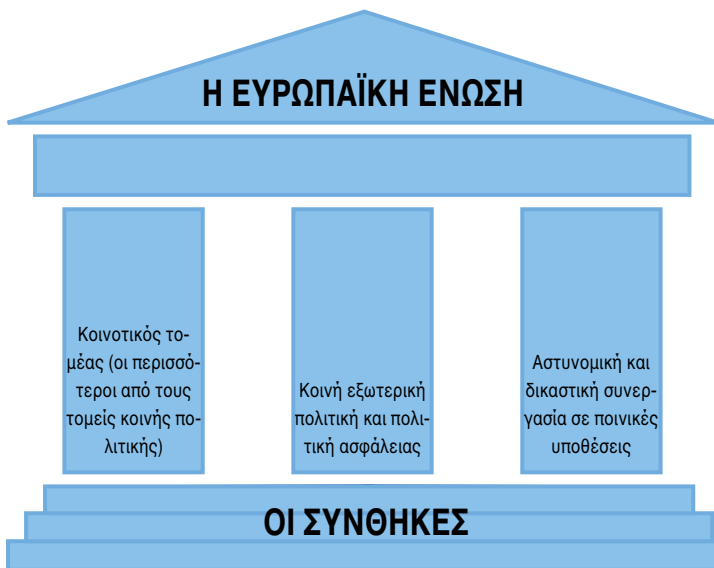
- τη **συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα** (ΕΚΑΧ), που υπεγράφη στις 18 Απριλίου 1951 στο Παρίσι και τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιουλίου 1952. Η ισχύς της έληξε στις 23 Ιουλίου 2002·
- τη **συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας** (ΕΟΚ), που υπεγράφη στις 25 Μαρτίου 1957 στη Ρώμη και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1958. Αναφέρεται συχνά ως «συνθήκη της Ρώμης»·
- τη **συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας** (ΕΚΑΕ) που υπεγράφη στη Ρώμη μαζί με τη συνθήκη ΕΟΚ·
- τη **συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση** (ΕΕ), που υπεγράφη στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1993.

Οι πρώτες τρεις από αυτές τις Συνθήκες δημιούργησαν τις τρεις «Ευρωπαϊκές Κοινότητες», δηλαδή το σύστημα από κοινού λήψης αποφάσεων για τον άνθρακα, το χάλυβα, την πυρηνική ενέργεια και άλλους βασικούς τομείς της οικονομίας των κρατών μελών. Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα τα οποία δημιουργήθηκαν για τη διαχείριση αυτού του συστήματος συγχωνεύθηκαν το 1967, με αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας ενιαίας Επιτροπής και ενός ενιαίου Συμβουλίου.

Εκτός από τον οικονομικό της ρόλο, η ΕΟΚ ανέλαβε σταδιακά ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι κοινωνικές, περιβαλλοντικές και περιφερειακές πολιτικές. Συνεπώς, από τη στιγμή που η Κοινότητα δεν είχε πλέον μόνο οικονομικό χαρακτήρα, με την τέταρτη συνθήκη (του Μάαστριχτ) μετονομάστηκε απλά «Ευρωπαϊκή Κοινότητα» (ΕΚ).

Στο Μάαστριχτ, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών καθιέρωσαν επίσης νέους τρόπους συνεργασίας στον τομέα της «εξωτερι-

κής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας» καθώς και στον τομέα της «δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων». Με την προσθήκη αυτής της διακυβερνητικής συνεργασίας στο υφιστάμενο «κοινοτικό» σύστημα, η συνθήκη του Μάαστριχτ δημιούργησε μια νέα δομή διαρθρωμένη σε τρεις «πυλώνες», η οποία αντιπροσωπεύει συγχρόνως μια πολιτική και μια οικονομική διάσταση. Πρόκειται για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται στις ιδρυτικές της Συνθήκες. Οι τρεις «πυλώνες» της αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς τομείς πολιτικής και διαφορετικά συστήματα λήψης αποφάσεων.

Στις 9 Μαΐου 1950, ο γάλλος υπουργός εξωτερικών Robert Schuman διακήρυξε για πρώτη φορά δημοσίως τις ιδέες που οδήγησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι, η 9η Μαΐου εορτάζεται ως επέτειος της ΕΕ.

Οι Συνθήκες προσφέρουν το έρεισμα για όλες τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τροποποιήθηκαν με κάθε προσχώρηση νέων κρατών μελών. Επίσης, οι Συνθήκες πρέπει να τροποποιούνται από καιρού εις καιρόν για να αναμορφώνονται τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να αποκτούν νέους τομείς αρμοδιότητας. Οι τροποποιήσεις αυτές γίνονται πάντα μέσω ειδικής διάσκεψης των εθνικών κυβερνήσεων της ΕΕ (διακυβερνητικής διάσκεψης ή ΔΔ) όπως συνέβηκε ήδη τρεις φορές μέσα στην τελευταία 20ετία.

- Η **Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (ΕΕΠ)** υπεγράφη τον Φεβρουάριο 1986 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1987. Τροποποίησε τη συνθήκη ΕΚ και άνοιξε το δρόμο για την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς.
- Η **συνθήκη του Αμστερνταμ** υπεγράφη στις 2 Οκτωβρίου 1997 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 1999. Τροποποίησε τις συνθήκες ΕΕ και ΕΚ και αντικατέστησε με αριθμούς τα γράμματα που όριζαν τα άρθρα της συνθήκης ΕΕ.
- Η **συνθήκη της Νίκαιας** υπεγράφη στις 26 Φεβρουαρίου 2001 και τέθηκε σε ισχύ την

1η Φεβρουαρίου 2003. Τροποποίησε πάλι τις υπόλοιπες Συνθήκες, εξομαλύνοντας το σύστημα λήψης αποφάσεων της Ένωσης, ούτως ώστε να μπορεί να συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά και μετά την προσχώρηση της νέας ομάδας κρατών μελών το 2004.

Η πολλαπλότητα των Συνθηκών καθιστά την Ευρωπαϊκή Ένωση πολύπλοκη και δύσκολη να κατανοηθεί. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι πρόεδροι και οι πρωθυπουργοί της ΕΕ αποφάσισαν τον Ιούνιο 2004 να αντικαταστήσουν όλες τις υφιστάμενες Συνθήκες με ένα ενιαίο Σύνταγμα, το οποίο ορίζει σαφώς τι είναι η Ένωση, πώς λαμβάνει τις αποφάσεις της και ποιος είναι αρμόδιος για τον κάθε ρόλο.

Ωστόσο, το Σύνταγμα αυτό δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ παρά μόνο αφού κυρωθεί από όλα τα 25 εθνικά κοινοβούλια. Σε μερικές χώρες, πρέπει να εγκριθεί με δημοψήφισμα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Σύνταγμα, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο:

<http://europa.eu.int/constitution/>

Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ

Στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετέχουν διάφορα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, και ιδίως:

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γενικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι εκείνη που **προτείνει** τη νέα νομοθεσία, αλλά η αρμοδιότητα για τη **θέσπιση** των νόμων εμπίπτει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στη διαδικασία αυτή συμμετέχουν και άλλα θεσμικά όργανα.

Οι κανόνες και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της Ένωσης ορίζονται στις Συνθήκες. Κάθε πρόταση για τη θέσπιση νέου ευρωπαϊκού νόμου πρέπει να βασίζεται σε ειδικό άρθρο της Συνθήκης

που αποτελεί τη «νομική βάση» της πρότασης. Η νομική βάση προσδιορίζει τη νομοθετική διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί. Οι τρεις βασικές διαδικασίες είναι: η «διαβούλευση», η «σύμφωνη γνώμη» και η «συναπόφαση».

1. Διαβούλευση

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης, το Συμβούλιο ζητεί επισήμως τη γνώμη του Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) καθώς και της Επιτροπής των Περιφερειών (ΕΤΠ).

Το Κοινοβούλιο μπορεί:

- να εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής,
- να την απορρίψει,
- ή να ζητήσει τροποποιήσεις.

Τρία «Συμβούλια»: μην τα συγχέετε

Είναι εύκολο να υπάρξει σύγχυση όσον αφορά το ρόλο και τη σύνθεση των ευρωπαϊκών οργάνων κυρίως όταν εντελώς διαφορετικά όργανα έχουν καμιά φορά παρόμοιες ονομασίες, όπως αυτά τα τρία «Συμβούλια».

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Αποτελείται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων (δηλαδή τους προέδρους ή/και πρωθυπουργούς) όλων των χωρών της Ένωσης, καθώς και από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει, κατ' αρχήν, τέσσερις φορές το χρόνο για να χαράξει τη γενική πολιτική της Ένωσης και να αναλύσει τις προόδους που σημειώνονται. Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γι' αυτό οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται «σύνοδοι κορυφής».

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το όργανο αυτό, γνωστό παλαιότερα ως **Συμβούλιο Υπουργών**, αποτελείται από υπουργούς των κυβερνήσεων όλων των χωρών της Ένωσης. Το Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με επιμέρους θέματα και για τη θέσπιση ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Ο ρόλος του περιγράφεται με περισσότερες λεπτομέρειες στο παρόν φυλλάδιο παρακάτω.

Συμβούλιο της Ευρώπης

Είναι όργανο που δεν έχει καμία σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για διακυβερνητικό οργανισμό στόχοι του οποίου είναι, μεταξύ άλλων, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η προώθηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας της Ευρώπης και η καταπολέμηση κοινωνικών προβλημάτων, όπως οι ρατσιστικές προκαταλήψεις και η μισαλλοδοξία. Ιδρύθηκε το 1949 και ένα από τα πρώτα του επιτεύγματα ήταν η εκπόνηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στη συνέχεια, δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να ασκούν τα δικαιώματά τους όπως προβλέπονται στο πλαίσιο της εν λόγω Σύμβασης. Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει σήμερα 46 χώρες μέλη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι 25 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει την έδρα του στο «Palais de l'Europe» στο Στρασβούργο της Γαλλίας.

Εάν το Κοινοβούλιο ζητήσει τροποποιήσεις, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει όλες τις αλλαγές που εισηγείται το Κοινοβούλιο. Εάν η Επιτροπή δεχθεί κάποιες από αυτές, υποβάλλει στο Συμβούλιο την τροποποιημένη πρόταση.

Το Συμβούλιο εξετάζει την τροποποιημένη πρόταση και είτε την εγκρίνει είτε προβαίνει σε περαιτέρω τροποποιήσεις. Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, όπως και στο πλαίσιο όλων των άλλων διαδικασιών, εάν το Συμβούλιο τροποποιήσει πρόταση της Επιτροπής, η απόφαση αυτή πρέπει να ληφθεί με **ομοφωνία**.

2. Σύμφωνη γνώμη

Στο πλαίσιο της διαδικασίας σύμφωνης γνώμης, το Συμβούλιο οφείλει να λάβει τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν από τη λήψη ορισμένων πολύ σημαντικών αποφάσεων.

Η διαδικασία αυτή συμπίπτει με τη διαδικασία διαβούλευσης, αλλά το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να τροποποιήσει την πρόταση: πρέπει είτε να την εγκρίνει είτε να την απορρίψει συνολικά. Όσον αφορά την απόδοχή («σύμφωνη γνώμη») απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων.

3. Συναπόφαση

Αυτή είναι η πιο τρέχουσα διαδικασία σήμερα για τη θέσπιση των περισσότερων νόμων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης, το Κοινοβούλιο δεν αρκείται να εκδώσει απλώς τη γνώμη του: συμμετέχει σε ισότιμη βάση με το Συμβούλιο στην άσκηση των νομοθετικών εξουσιών.

Εάν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο δεν μπορέσουν να συμφωνήσουν όσον αφορά πρόταση νομοθετικής πράξης, η πρόταση υποβάλλεται σε **επιτροπή συνδιαλλαγής**, η οποία αποτελείται από ίσο αριθμό εκπροσώπων του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Μόλις επιτευχθεί συμφωνία σ' αυτή την επιτροπή συνδιαλλαγής, το συγκεκριμένο κείμενο διαβιβάζεται πάλι στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έτσι ώστε να αποκτήσει τελικά ισχύ νόμου.

Το παρόν διάγραμμα δείχνει τα διάφορα στάδια της διαδικασίας συναπόφασης με περισσότερες λεπτομέρειες. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο:

http://europa.eu.int/comm/codecision/index_en.htm

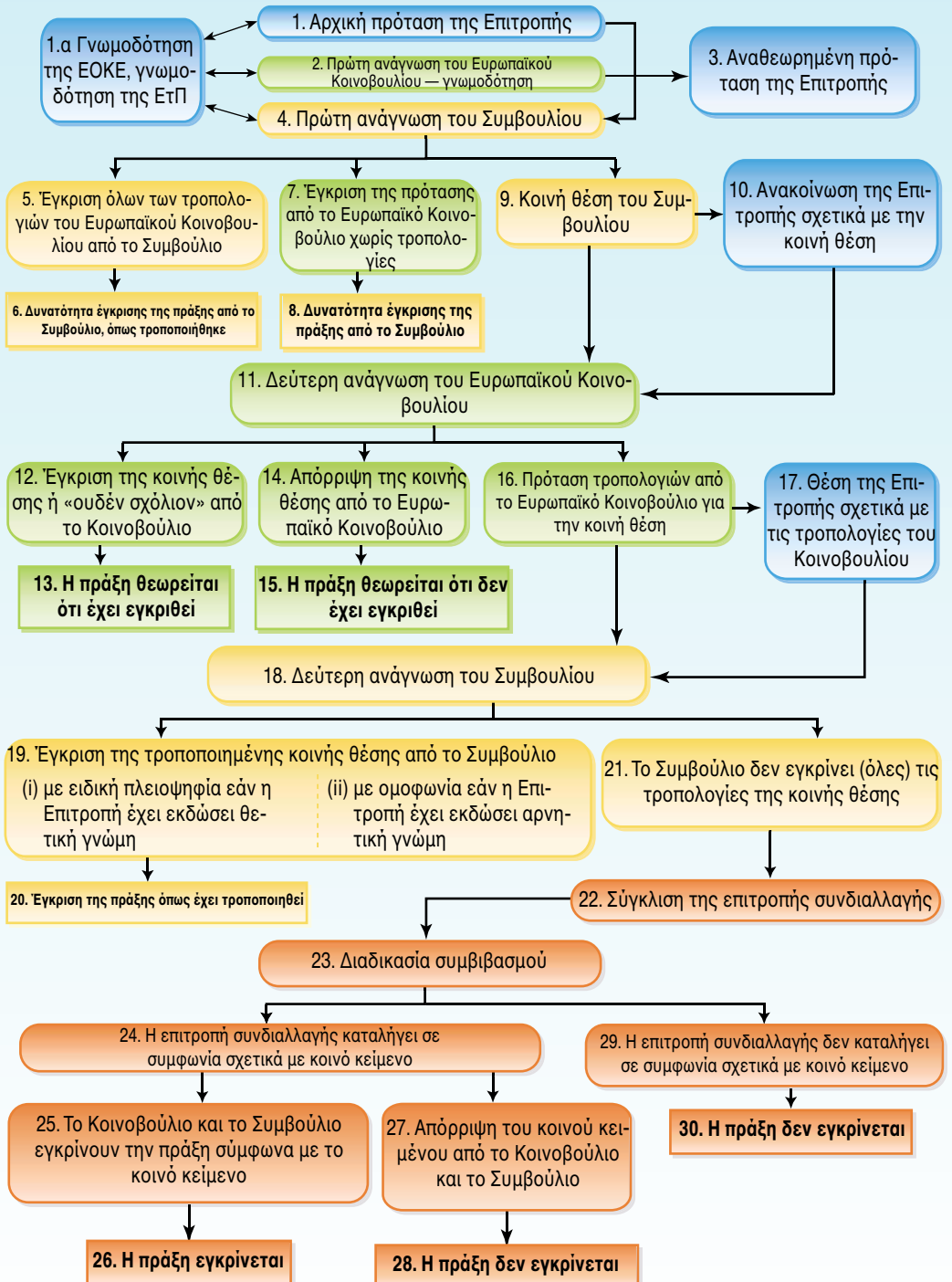
Ποιος εργάζεται για τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα;

Οι μόνιμοι υπάλληλοι που εργάζονται για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ προέρχονται από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, και μερικές φορές και από άλλα μέρη. Καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και δεξιοτήτων: από τους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής μέχρι τους διαχειριστές και τους οικονομολόγους, τους δικηγόρους, τους γλωσσολόγους, τους γραμματείς καθώς και το προσωπικό τεχνικής υποστήριξης. Πρέπει να είναι ικανοί και πρόθυμοι να εργάζονται σε ένα πολυ-πολιτισμικό και πολύ-γλωσσο περιβάλλον, συνήθως σε πολύ μεγάλη απόσταση από την πατρίδα τους.

Για να γίνει κανείς μόνιμος υπάλληλος της ΕΕ πρέπει να επιτύχει διαγωνισμό βάσει πολύ ανταγωνιστικών κριτηρίων. Από τον Ιανουάριο 2003, οι διαγωνισμοί αυτοί οργανώνονται σε κεντρικό επίπεδο από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPSO).

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο **europa.eu.int/epsos**

Η διαδικασία συναπόφασης

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: η φωνή των πολιτών

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος: Άμεσα εκλεγμένος νομοθετικός βραχίονας της Ένωσης

Επόμενες εκλογές: Ιούνιος 2009

Σύνοδοι: Μηνιαίες σύνοδοι της ολομέλειας στο Στρασβούργο, συνεδριάσεις των επιτροπών και συμπληρωματικές σύνοδοι στις Βρυξέλλες

Διεύθυνση: Plateau du Kirchberg, BP 1601, L-2929 Λουξεμβούργο

Τηλ. (352) 43 00-1

Internet: www.europarl.eu.int

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) εκλέγεται από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπροσώπηση των συμφερόντων τους. Το Κοινοβούλιο δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1950 με τις ιδρυτικές συνθήκες και από το 1979, οι βουλευτές του εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία από τους πολίτες τους οποίους εκπροσωπούν.

Οι εκλογές διεξάγονται ανά πενταετία. Δικαίωμα ψήφου έχει κάθε ευρωπαίος πολίτης που είναι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους. Έτσι, το Κοινοβούλιο εκφράζει τη δημοκρατική βούληση των πολιτών της Ένωσης (πληθυσμού άνω των 455 εκατ.) και εκπροσωπεί τα συμφέροντά τους στις συζητήσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Το παρόν Κοινοβούλιο, το οποίο εκλέχθηκε τον Ιούνιο 2004, έχει 732 βουλευτές από όλες τις 25 χώρες της ΕΕ. Περίπου το ένα τρίτο (222) είναι γυναίκες.

Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν ανήκουν σε εθνικούς συνασπισμούς, αλλά σε επτά πολιτικές ομάδες πανευρωπαϊκού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο τους, οι βουλευτές αντιπροσωπεύουν όλες τις απόψεις για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, από τις έντονα φιλο-ομοσπονδιακές μέχρι τις ανοικτά ευρω-σκεπτικιστικές.

© European Parliament

Οι άμεσα εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των πολιτών της Ένωσης συνεδριάζουν στο Στρασβούργο για να συζητήσουν και να ψηφίσουν νομοθετικές πράξεις που επηρεάζουν όλους μας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Αριθμός εδρών κάθε χώρας

(κατ' αλφαβητική σειρά σύμφωνα με το όνομα της χώρας στην επίσημη γλώσσα της)

Βέλγιο	24
Τσεχική Δημοκρατία	24
Δανία	14
Γερμανία	99
Εσθονία	6
Ελλάδα	24
Ισπανία	54
Γαλλία	78
Ιρλανδία	13
Ιταλία	78
Κύπρος	6
Λεττονία	9
Λιθουανία	13
Λουξεμβούργο	6
Ουγγαρία	24
Μάλτα	5
Κάτω Χώρες	27
Αυστρία	18
Πολωνία	54
Πορτογαλία	24
Σλοβενία	7
Σλοβακία	14
Φινλανδία	14
Σουηδία	19
Ηνωμένο Βασίλειο	78
Σύνολο	732

Πού εδρεύει το Κοινοβούλιο;

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τρεις έδρες εργασίας: Βρυξέλλες (Βέλγιο), Λουξεμβούργο και Στρασβούργο (Γαλλία).

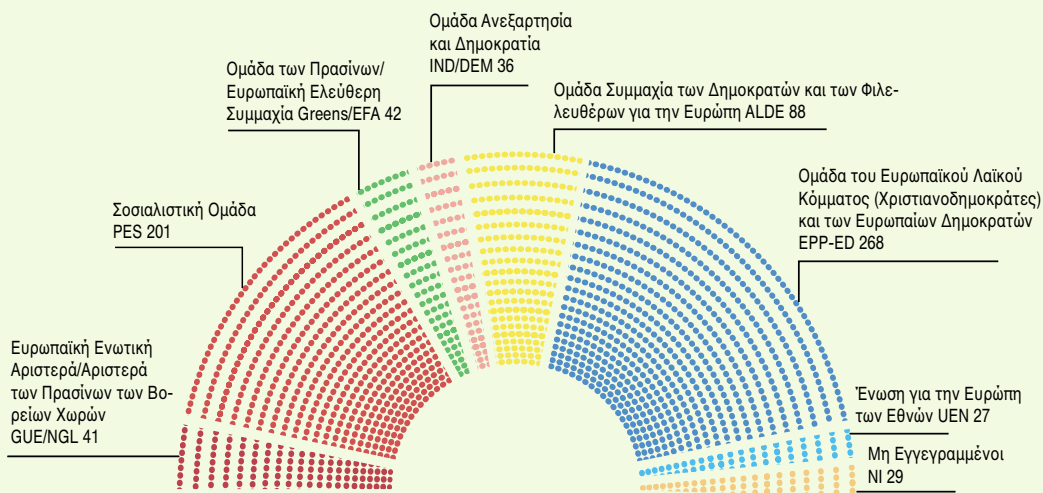
Στο Λουξεμβούργο φιλοξενούνται οι διοικητικές υπηρεσίες (η «Γενική Γραμματεία»). Οι συνεδριάσεις του συνόλου του Κοινοβουλίου, γνωστές ως «σύνοδοι ολομέλειας», γίνονται στο Στρασβούργο και μερικές φορές στις Βρυξέλλες.

Ποιος είναι ο ρόλος του Κοινοβουλίου;

Οι κύριες αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου είναι τρεις.

- 1. Άσκηση νομοθετικής εξουσίας** — από κοινού με το Συμβούλιο σε πολλούς τομείς πολιτικής. Το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγεται από τους πολίτες με άμεση και καθολική ψηφοφορία συμβάλλει στην εξασφάλιση της δημοκρατικής νομιμότητας του ευρωπαϊκού δικαίου.
- 2. Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου** σε όλα τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ και ιδίως στην Επιτροπή. Το Κοινοβούλιο έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απορρίψει το διορισμό των μελών της Επιτροπής, καθώς και να ψηφίσει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής ως σύνολο.

Αριθμός εδρών κάθε πολιτικής ομάδας στις 2 Ιουνίου 2005

3. Άσκηση δημοσιονομικής εξουσίας. Το Κοινοβούλιο έχει αρμοδιότητα επί του προϋπολογισμού της ΕΕ από κοινού με το Συμβούλιο και συνεπώς μπορεί να επηρεάζει τις δαπάνες της. Μετά την ολοκλήρωση της δημοσιονομικής διαδικασίας, εγκρίνει ή απορρίπτει τον προϋπολογισμό στο σύνολό του.

Οι τρεις αυτοί ρόλοι περιγράφονται παρακάτω με περισσότερες λεπτομέρειες.

1. Άσκηση νομοθετικής εξουσίας

Η συνηθέστερη διαδικασία για τη θέσπιση των ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων είναι η «συναπόφαση» (βλέπε ανωτέρω: «Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ»). Η διαδικασία συναπόφασης θέτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σε ισότιμη βάση και εφαρμόζεται για ένα ευρύ φάσμα τομέων της νομοθεσίας.

Σε ορισμένους τομείς (όπως για παράδειγμα τη γεωργία, την οικονομική πολιτική, τις θεωρήσεις και τη μετανάστευση), το Συμβούλιο αποφασίζει μόνο του, αλλά οφείλει να ζητήσει τη γνώμη του Κοινοβουλίου. Επίσης, η σύμφωνη γνώμη του Κοινοβουλίου είναι απαραίτητη για τη λήψη ορισμένων πολύ σημαντικών αποφάσεων, όπως είναι η αποδοχή της υποψηφιότητας νέων προς ένταξη χωρών στην ΕΕ.

Επίσης, το Κοινοβούλιο συμβάλλει ενεργά στην επεξεργασία των νέων νομοθετικών πράξεων εξετάζοντας το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής, επιστημαίνοντας τις νέες νομοθετικές πράξεις που είναι σκόπιμο να θεσπιστούν και ζητώντας από την Επιτροπή την υποβολή προτάσεων.

2. Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου

Το Κοινοβούλιο ασκεί δημοκρατικό έλεγχο επί των υπολοίπων ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων με διάφορους τρόπους.

Πρώτον, από τη στιγμή που η νέα Επιτροπή αναλαμβάνει καθήκοντα, τα μέλη της προτείνονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ, αλλά δεν μπορούν να διορισθούν επισήμως χωρίς την έγκριση του Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο καλεί σε ακρόαση όλα τα μέλη της Επιτροπής χωριστά, καθώς και τον μελλοντικό πρόεδρό της, και στη συνέχεια ψηφίζει την έγκριση ή την απόρριψη της Επιτροπής συνολικά.

Καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας της, η Επιτροπή παραμένει πολιτικά υπόλογη στο Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να ψηφίσει «πρόταση μομφής» απαιτώντας τη συλλογική παραίτηση της Επιτροπής.

Γενικότερα, το Κοινοβούλιο ασκεί τον έλεγχο του εξετάζοντας τακτικά τις εκθέσεις που του υποβάλλει η Επιτροπή (γενική ετήσια έκθεση, εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού κλπ.). Επιπλέον, οι ευρωβουλευτές υποβάλλουν τακτικά ερωτήσεις προς την Επιτροπή στις οποίες οι επίτροποι έχουν νομική υποχρέωση να απαντήσουν.

Το Κοινοβούλιο παρακολουθεί επίσης τις εργασίες του Συμβουλίου. Οι ευρωβουλευτές υποβάλλουν τακτικά ερωτήσεις προς το Συμβούλιο και ο πρόεδρος του Συμβουλίου παρευρίσκεται στις συνόδους της ολομέλειας του Κοινοβουλίου και συμμετέχει στις σημαντικές συζητήσεις.

Το Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να ασκεί δημοκρατικό έλεγχο μέσω της εξέτασης των αναφορών που του υποβάλλουν πολίτες και μέσω της σύστασης προσωρινών εξεταστικών επιτροπών.

Τέλος, το Κοινοβούλιο συμβάλλει σε όλες τις συνόδους κορυφής της ΕΕ (τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου). Κατά την έναρξη κάθε συνόδου κορυφής, ο πρόεδρος του Κοινοβουλίου καλείται να διατυπώσει τις απόψεις και τις ανησυχίες του Κοινοβουλίου για επίκαιρα ζητήματα και για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

3. Άσκηση δημοσιονομικής εξουσίας

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταρτίζεται από κοινού από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Το Κοινοβούλιο συζητά τον προϋπολογισμό, σε δύο διαδοχικές αναγνώσεις, ο οποίος θεωρείται οριστικώς εγκριθείς μόνο αφού υπογραφεί από τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου.

Η επιτροπή ελέγχου του προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου (Cocobu) παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και, κάθε χρόνο, το Κοινοβούλιο αποφασίζει αν θα εγκρίνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους από την Επιτροπή. Αυτή η διαδικασία έγκρισης είναι γνωστή με τον τεχνικό όρο «χορήγηση απαλλαγής».

Ο Josep Borrell Fontelles εκλέχθηκε πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2004.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες του Κοινοβουλίου;

Οι εργασίες του Κοινοβουλίου υποδιαιρούνται σε δύο βασικά στάδια.

- **Προετοιμασία της συνόδου ολομέλειας.** Πραγματοποιείται από τους βουλευτές στις διάφορες κοινοβουλευτικές επιτροπές που ειδικεύονται σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης. Τα προς εξέταση θέματα συζητούνται και από τις πολιτικές ομάδες.

- **Η σύνοδος ολομέλειας αυτή καθαυτή.** Οι σύνοδοι ολομέλειας πραγματοποιούνται συνήθως στο Στρασβούργο (μία εβδομάδα το μήνα) και καμία φορά στις Βρυξέλλες (δύο ημέρες μόνο). Κατά τη διάρκεια αυτών των συνόδων, το Κοινοβούλιο εξετάζει τις νομοθετικές προτάσεις και ψηφίζει τροπολογίες πριν καταλήξει σε απόφαση για το σύνολο του κειμένου.

Στην ημερήσια διάταξη μπορεί να περιλαμβάνονται «ανακοινώσεις» του Συμβουλίου ή της Επιτροπής ή/και ερωτήσεις επικαιρότητας σχετικά με τα όσα συμβαίνουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στον υπόλοιπο κόσμο.

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η φωνή των κρατών μελών

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Νομοθετικός και σε μερικούς τομείς εκτελεστικός βραχίονας της ΕΕ. Εκπροσωπεί τα κράτη μέλη
Μέλη:	Ένας υπουργός από κάθε χώρα της Ένωσης
Προεδρία:	Ασκείται εκ περιτροπής από διαφορετική χώρα κάθε εξάμηνο
Σύνοδοι:	Στις Βρυξέλλες, εκτός από τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο, οπότε συνεδριάζει στο Λουξεμβούργο
Διεύθυνση:	Rue de la Loi/Wetstraat 175, B-1048 Brussels
Τηλ.	(32-2) 285 61 11
Internet:	ue.eu.int

Το Συμβούλιο είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο συστήθηκε από τις ιδρυτικές συνθήκες τη δεκαετία του 1950. Εκπροσωπεί τα κράτη μέλη και στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους μέλους της Ένωσης.

Το ποιοι υπουργοί παρευρίσκονται σε κάθε συνεδρίαση εξαρτάται από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Για παράδειγμα, αν το Συμβούλιο πρόκειται να συζητήσει περιβαλλοντικά θέματα, στη συνεδρίαση θα παρευρίσκονται οι υπουργοί περιβάλλοντος κάθε κράτους μέλους και το Συμβούλιο θα χαρακτηρίζεται «Συμβούλιο Περιβάλλοντος»

Οι σχέσεις της Ένωσης με τον υπόλοιπο κόσμο συζητούνται στο «Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων». Ωστόσο, η συγκεκριμένη σύνθεση του Συμβουλίου έχει επίσης την ευρύτερη ευθύνη για θέματα γενικής πολιτικής. Συνεπώς στις συνεδριάσεις αυτές παρευρίσκονται οι υπουργοί ή οι υφυπουργοί που θα επιλέξει η κάθε κυβέρνηση.

Συνολικά, το Συμβούλιο συνεδριάζει υπό εννέα διαφορετικές συνθέσεις.

- Γενικές Υποθέσεις και Εξωτερικές Σχέσεις
- Οικονομικές και Δημοσιονομικές Υποθέσεις (Ecofin)
- Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις (ΔΕΥ)

- Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές
- Ανταγωνιστικότητα
- Μεταφορές, Τηλεπικοινωνίες και Ενέργεια
- Γεωργία και Αλιεία
- Περιβάλλον
- Παιδεία, Νεολαία και Πολιτισμός

Κάθε υπουργός που συμμετέχει στο Συμβούλιο είναι εξουσιοδοτημένος να αναλαμβάνει δεσμεύσεις εξ ονόματος της κυβέρνησής του. Με άλλα λόγια, η υπογραφή του υπουργού ισοδυναμεί με υπογραφή ολόκληρης της κυβέρνησης. Επιπλέον, κάθε υπουργός που συμμετέχει στο Συμβούλιο είναι υπεύθυνος ενώπιον του εθνικού του κοινοβουλίου και των πολιτών τους οποίους αυτό το κοινοβούλιο εκπροσωπεί. Αυτό εξασφαλίζει τη δημοκρατική νομιμότητα των αποφάσεων του Συμβουλίου.

Οι πρόεδροι ή/και οι πρωθυπουργοί των κρατών μελών συνεδριάζουν ως **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** τέσσερις φορές το χρόνο μαζί με τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτές οι «σύνοδοι κορυφής» ορίζουν τη γενική πολιτική της ΕΕ και επιλύουν θέματα που δεν θα μπορούσαν να ρυθμιστούν σε κατώτερο επίπεδο (δηλαδή από τους υπουργούς στις συνήθεις συνεδριάσεις του Συμβουλίου). Οι συζητήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, λόγω της σημασίας τους, συνεχίζονται συχνά μέχρι αργά τη νύχτα και ελκίζουν πάντα την προσοχή των μέσων ενημέρωσης.

Ποιος είναι ο ρόλος του Συμβουλίου;

Οι κύριες αρμοδιότητες του Συμβουλίου είναι οι εξής.

1. Ασκεί νομοθετική εξουσία — από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πολλούς τομείς πολιτικής.
2. Συντονίζει τις γενικές οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές των κρατών μελών.
3. Συνάπτει διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών.
4. Εγκρίνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
5. Αναπτύσσει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης (ΚΕΠΠΑ: βλέπε παρακάτω για περισσότερες λεπτομέρειες), βάσει των γενικών κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
6. Συντονίζει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστικών και αστυνομικών αρχών σε ποινικές υποθέσεις (βλέπε παρακάτω, «Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη»).

Οι περισσότερες από τις αρμοδιότητες αυτές αφορούν τον «κοινοτικό τομέα», δηλαδή τομείς δραστηριότητας όπου τα κράτη μέλη έχουν αποφασίσει να ασκήσουν την κυριαρχία τους από κοινού και να εκχωρήσουν εξουσίες λήψης αποφάσεων στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Ο τομέας αυτός αποτελεί τον «πρώτο πυλώνα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ωστόσο, οι τελευταίες δύο αρμοδιότητες αφορούν σε μεγάλο βαθμό τομείς στους οποίους τα κράτη μέλη δεν έχουν εκχωρήσει τις εξουσίες τους αλλά απλώς συνεργάζονται στο πλαίσιο της αποκαλούμενης «διακυβερνητικής συνεργασίας» η οποία καλύπτει τον δεύτερο και τον τρίτο «πυλώνα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η λειτουργία του Συμβουλίου περιγράφεται λεπτομερέστερα παρακάτω.

1. Νομοθεσία

Ένα μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας εκδίδεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο από κοινού (βλέπε ανωτέρω: «Οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων της ΕΕ»).

© The Council of the European Union

Υπουργοί από κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνέρχονται στο Συμβούλιο και λαμβάνουν συλλογικά αποφάσεις για τις πολιτικές και τη νομοθεσία της Ένωσης.

Κατά κανόνα, το Συμβούλιο ενεργεί μόνον κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, και η Επιτροπή έχει κανονικά την ευθύνη να εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας από τη στιγμή της έγκρισής της.

2. Συντονισμός των πολιτικών των κρατών μελών

Οι χώρες της ΕΕ έχουν αποφασίσει να εφαρμόζουν μια γενική οικονομική πολιτική που να βασίζεται στον στενό συντονισμό των εθνικών οικονομικών πολιτικών τους. Ο συντονισμός αυτός εξασφαλίζεται από τους υπουργούς οικονομίας και οικονομικών που συνιστούν το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων («Ecofin»).

Επίσης θέλουν να δημιουργήσουν περισσότερες θέσεις απασχόλησης και να βελτιώσουν τα συστήματα εκπαίδευσης και υγείας καθώς και τα συστήματα κοινωνικής προστασίας. Μολονότι κάθε χώρα της ΕΕ παραμένει υπεύθυνη για τη δική της πολιτική σ' αυτούς τους τομείς, οι χώρες μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους για κοινούς στόχους και να αποκομίσουν οφέλη από τις εμπειρίες των υπολοίπων. Η διαδικασία αυτή καλείται «ανοικτή μέθοδος συντονισμού» και πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

3. Σύναψη διεθνών συμφωνιών

Κάθε χρόνο, το Συμβούλιο «συνάπτει» (δηλαδή υπογράφει επισήμως) ορισμένες συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών. Οι συμφωνίες αυτές μπορούν να καλύπτουν τομείς ευρείας κλίμακας, όπως το εμπόριο, η συνεργασία και η ανάπτυξη ή να αφορούν ειδικούς κλάδους όπως η κλωστοϋφαντουργία, η αλιεία, η επιστήμη και η τεχνολογία, οι μεταφορές κ.λπ.

Επιπλέον, το Συμβούλιο συνάπτει συμβάσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης σε τομείς όπως η φορολογία, το εταιρικό δίκαιο ή η προξενική προστασία. Οι συμβάσεις μπορεί επίσης να αφορούν τη συνεργασία στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης (βλέπε παρακάτω).

4. Έγκριση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Ένωσης εγκρίνεται από κοινού από το Συμβούλιο και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5. Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας

Τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεργάζονται για τον προσδιορισμό μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Ωστόσο, η εξωτερική πολιτική, η ασφάλεια και η άμυνα είναι ζητήματα τα οποία παραμένουν υπό τον ανεξάρτητο έλεγχο των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη δεν έχουν εκχωρήσει εθνική κυριαρχία στους τομείς αυτούς, πράγμα που σημαίνει ότι, στο σημείο αυτό, ο ρόλος του Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι περιορισμένος. Ωστόσο, οι χώρες της Ένωσης μπορούν να αποκομίσουν πολλά πλεονεκτήματα με τη συνεργασία σε αυτούς τους τομείς. Το κύριο φόρουμ γι' αυτή τη «διακυβερνητική συνεργασία» είναι το Συμβούλιο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, για να δώσει τη δυνατότητα στο Συμβούλιο να αντιμετωπίζει αποτελεσματικότερα διεθνείς κρίσεις, δημιούργησε τη «δύναμη ταχείας αντίδρασης». Δεν πρόκειται για έναν ευρωπαϊκό στρατό: το προσωπικό της δύναμης αυτής θα εξακολουθήσει να ανήκει στις εθνικές ένοπλες δυνάμεις και να υπακούει στις εθνικές εντολές. Ο ρόλος του θα περιοριστεί στην εκπλήρωση ανθρωπιστικών ή ειρηνευτικών καθηκόντων, επιχειρήσεων διάσωσης και άλλων αποστολών αντιμετώπισης κρίσεων. Το 2003, για παράδειγμα, η ΕΕ διεξήγαγε στρατιωτική επιχείρηση (με κωδικό όνομα «Άρτεμις») στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και το 2004 άρχισε ειρηνευτική επιχείρηση (με κωδικό όνομα «Αλθέα») στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

Στις επιχειρήσεις αυτές το Συμβούλιο επικουρείται από:

- την επιτροπή πολιτικής και ασφάλειας (PSC),
- τη στρατιωτική επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUMC) και
- το στρατιωτικό επιτελείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUMS), το οποίο αποτελείται από στρατιωτικούς εμπειρογνώμονες αποσπασμένους στη Γραμματεία του Συμβουλίου από τα κράτη μέλη.

© Ed Boock/Corbis/Van Parys Media

Οι διαφορές σχετικά με την επιμέλεια παιδιών δεν πρέπει να σπαράσσουν τις οικογένειες. Η ΕΕ φροντίζει ώστε οι αποφάσεις που εκδίδει το Δικαστήριο σε ένα κράτος μέλος να τηρούνται σε όλα τα άλλα κράτη μέλη.

6. Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη

Οι πολίτες της ΕΕ είναι ελεύθεροι να ζουν και να εργάζονται σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ επιλέξουν. Έτσι, πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην πολιτική δικαιοσύνη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το λόγο αυτόν, τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να συνεργάζονται, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται, για παράδειγμα, ότι μια δικαστική απόφαση που εκδίδεται σε χώρα της Ένωσης για υπόθεση διαζυγίου ή επιμέλειας παιδιού αναγνωρίζεται σε όλες τις άλλες χώρες της ΕΕ.

Η ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα για τους νομοταγείς πολίτες από το οποίο όμως μπορούν επίσης να επωφεληθούν διεθνείς εγκληματίες και τρομοκράτες. Για την αντιμετώπιση της διασυνοριακής εγκληματικότητας απαιτείται η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων, των αστυνομικών δυνάμεων, των τελωνειακών αρχών και των υπηρεσιών μετανάστευσης όλων των χωρών της ΕΕ.

Για παράδειγμα, πρέπει να εξασφαλίζεται:

- ότι τα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης αστυνομεύονται αποτελεσματικά,
- ότι οι τελωνειακές και οι αστυνομικές αρχές ανταλλάσσουν πληροφορίες όσον αφορά τις κινήσεις υπόπτων για λαθρεμπόριο ναρκωτικών ή εμπορία ανθρώπων,
- ότι οι αιτήσεις ασύλου αξιολογούνται και διεκπεραιώνονται κατά τον ίδιο τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ, ώστε να αποτρέπεται το φαινόμενο της «αναζήτησης χώρας ασύλου» από τους αιτούντες («asylum shopping»).

Των θεμάτων αυτών επιλαμβάνεται το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων δηλαδή οι υπουργοί δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Στόχος είναι η δημιουργία ενιαίου «χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης» εντός των συνόρων της ΕΕ. Πώς οργανώνονται οι εργασίες του Συμβουλίου;

Πώς οργανώνονται οι εργασίες του Συμβουλίου;

Coreper (EMA)

Κάθε κράτος μέλος της Ένωσης διαθέτει στις Βρυξέλλες μια μόνιμη ομάδα («αντιπροσωπεία») που το εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τα εθνικά του συμφέροντα στο επίπεδο της Ένωσης. Ο επικεφαλής κάθε αντιπροσωπείας είναι στην ουσία ο πρόεδρος της χώρας του στην Ένωση.

Αυτοί οι πρόεδροι (γνωστοί ως «μόνιμοι αντιπρόσωποι») συνεδριάζουν κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο της Επιτροπής Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA — Coreper). Ρόλος της επιτροπής αυτής είναι η προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου σε όλους τους τομείς, εκτός από τον γεωργικό, με τον οποίο ασχολείται η ειδική επιτροπή γεωργίας. Η EMA (Coreper) επικουρείται από μια σειρά

ομάδων εργασίας τις οποίες απαρτίζουν στελέχη των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών.

Η προεδρία του Συμβουλίου

Η προεδρία του Συμβουλίου ασκείται εκ περιτροπής από κάθε κράτος μέλος για περίοδο έξι μηνών. Με άλλα λόγια, κάθε κράτος μέλος της Ένωσης αναλαμβάνει διαδοχικά την ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου και προεδρεύει όλων των συνεδριάσεων επί ένα εξάμηνο, προωθώντας τις νομοθετικές και πολιτικές αποφάσεις και διαπραγματευόμενο συμβιβαστικές λύσεις μεταξύ των κρατών μελών.

Αν, για παράδειγμα, το δεύτερο εξάμηνο του 2006, προβλέπεται να συγκληθεί το Συμβούλιο Περιβάλλοντος, θα προεδρεύεται από τον φινλανδό υπουργό περιβάλλοντος, εφόσον την προεδρία του Συμβουλίου θα ασκεί την εποχή εκείνη η Φινλανδία.

© Council of the European Union

Ο Javier Solana, ως επικεφαλής της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, αντιπροσωπεύει την Ευρώπη στην παγκόσμια σκηνή.

Η Γενική Γραμματεία

Η προεδρία επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία, η οποία ασχολείται με την προετοιμασία και την ομαλή λειτουργία των εργασιών του Συμβουλίου σε όλα τα επίπεδα.

Το 2004, γενικός γραμματέας του Συμβουλίου διορίστηκε πάλι ο κ. Javier Solana, ο οποίος ασκεί και καθήκοντα ύπατου εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Με την ιδιότητά του αυτή, συμβάλλει στο συντονισμό των ενεργειών της ΕΕ στην παγκόσμια πολιτική σκηνή. Στο πλαίσιο της νέας συνταγματικής συνθήκης, το αξίωμα του ύπατου εκπροσώπου θα αντικατασταθεί από το αξίωμα του υπουργού εξωτερικών της Ένωσης.

Ο γενικός γραμματέας επικουρείται από αναπληρωτή γενικό γραμματέα, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την οργανωτική διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας.

Πόσες ψήφοι ανά χώρα;

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με ψηφοφορία. Όσο μεγαλύτερος είναι ο πληθυσμός μιας χώρας τόσο περισσότερες ψήφους διαθέτει, αλλά τα αριθμητικά στοιχεία σταθμίζονται υπέρ των χωρών με τον μικρότερο πληθυσμό:

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο	29
Ισπανία και Πολωνία	27
Κάτω Χώρες	13
Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία και Πορτογαλία	12
Αυστρία και Σουηδία	10
Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία και Φινλανδία	7
Κύπρος, Εσθονία, Λεττονία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία	4
Μάλτα	3
Σύνολο	321

Λήψη αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία

Σε ορισμένους πολύ ευαίσθητους τομείς, όπως είναι η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, η φορολογία καθώς και η πολιτική στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, οι αποφάσεις του Συμβουλίου πρέπει να λαμβάνονται με ομοφωνία. Με άλλα λόγια, στους τομείς αυτούς, κάθε κράτος μέλος διαθέτει δικαίωμα βέτο.

Αντίθετα, όσον αφορά τα περισσότερα ζητήματα, το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις με «ειδική πλειοψηφία».

Ειδική πλειοψηφία επιτυγχάνεται:

- εάν υπάρξει έγκριση από την πλειοψηφία των κρατών μελών (σε ορισμένες περιπτώσεις από την πλειοψηφία των δύο τρίτων)
και
- εάν ληφθούν τουλάχιστον 232 θετικές ψήφοι — πράγμα που αντιστοιχεί στο 72,3 % του συνόλου.

Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να επιβεβαιωθεί ότι οι θετικές ψήφοι αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 62 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Αν διαπιστωθεί ότι αυτό δεν ισχύει, η απόφαση δεν θεωρείται εγκριθείσα.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: το όργανο που προωθεί το κοινό συμφέρον

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Εκτελεστικός βραχίονας της Ένωσης και όργανο υπεύθυνο για τις νομοθετικές προτάσεις
Μέλη:	25: ένα από κάθε κράτος μέλος
Θητεία:	Πενταετής (2004-2009)
Διεύθυνση:	Rue de la Loi/Wetstraat 200, B-1049 Brussels
Τηλ.	(32-2) 299 11 11
Internet:	europa.eu.int/comm

Η Επιτροπή είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνήσεις. Ρόλος της είναι να εκπροσωπεί και να προασπίζεται τα συμφέροντα της ΕΕ ως σύνολο. Συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις, τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η Επιτροπή είναι επίσης ο εκτελεστικός βραχίονας της ΕΕ — με άλλα λόγια, είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των αποφάσεων του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Αυτό σημαίνει διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: εφαρμογή των πολιτικών της, υλοποίηση των προγραμμάτων της και κατανάλωση των κεφαλαίων της.

Όπως το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιουργήθηκε κατά τη δεκαετία του 1950 από τις ιδρυτικές συνθήκες της ΕΕ.

Τι είναι η Επιτροπή;

Ο όρος «Επιτροπή» χρησιμοποιείται με δύο έννοιες. Πρώτον, αναφέρεται στην ομάδα ανδρών και γυναικών ένα μέλος από κάθε χώρα της ΕΕ τα οποία διορίζονται για τη διοίκηση του θεσμικού οργάνου και τη λήψη των αποφάσεών του. Δεύτερον, ο όρος «Επιτροπή» αναφέρεται στο ίδιο το θεσμικό όργανο και στο προσωπικό του.

Τα διορισμένα μέλη της Επιτροπής αποκαλούνται ανεπισήμως «επίτροποι». Όλοι οι επίτροποι κατείχαν παλαιότερα πολιτικές θέσεις στις χώρες καταγωγής τους και πολλοί από αυτούς έχουν ασκήσει υπουργικά καθήκοντα, αλλά ως μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντά τους προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης και δεν δέχονται υποδείξεις από τις εθνικές κυβερνήσεις.

Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται για περίοδο πέντε ετών, εντός έξι μηνών από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η διαδικασία έχει ως εξής.

- Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών ορίζουν με κοινή συμφωνία την προσωπικότητα που προτίθενται να διορίσουν νέο πρόεδρο της Επιτροπής.
- Ο ορισθείς πρόεδρος της Επιτροπής εγκρίνεται στη συνέχεια από το Κοινοβούλιο.
- Ο ορισθείς πρόεδρος, σε συμφωνία με τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, επιλέγει τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής.
- Στη συνέχεια, κάθε νέο μέλος καλείται σε ακρόαση από το νεοεκλεγμένο Κοινοβούλιο, το οποίο γνωμοδοτεί για όλη την ομάδα. Μετά την έγκρισή της, η νέα Επιτροπή μπορεί να αναλάβει επισήμως την άσκηση των καθηκόντων της.

Η θητεία της παρούσας Επιτροπής λήγει στις 31 Οκτωβρίου 2009. Πρόεδρος της είναι ο José Manuel Barroso, από την Πορτογαλία.

Η Επιτροπή είναι πολιτικά υπόλογη στο Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να εξαναγκάσει ολόκληρη την Επιτροπή σε παραίτηση ψηφίζοντας πρόταση μομφής εναντίον της. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να παραιτούνται από τη θέση τους εάν τους το ζητήσει ο πρόεδρος, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπόλοιποι επίτροποι συναινούν.

Η Επιτροπή συμμετέχει σε όλες τις συνόδους του Κοινοβουλίου, όπου πρέπει να διευκρινίζει και να δικαιολογεί τις πολιτικές της. Επίσης, πρέπει να απαντά συστηματικά στις προφορικές και γραπτές ερωτήσεις των ευρωβουλευτών.

Η καθημερινή εργασία της Επιτροπής διεκπεριώνεται από τους διοικητικούς της υπαλλήλους, εμπειρογνώμονες, μεταφραστές, διερμηνείς και γραμματείς. Οι ευρωπαίοι δημόσιοι υπάλληλοι σήμερα είναι περίπου 25 000. Ο αριθμός αυτός μπορεί να φαίνεται μεγάλος, αλλά στην πραγματικότητα είναι μικρότερος από τον αριθμό των υπαλλήλων που απασχολούν τα περισσότερα δημοτικά συμβούλια πόλεων μεσαίου μεγέθους της Ευρώπης.

Πού εδρεύει η Επιτροπή;

Η Επιτροπή «εδρεύει» στις Βρυξέλλες (Βέλγιο), αλλά έχει επίσης γραφεία στο Λουξεμβούργο και αντιπροσωπείες σε όλες τις χώρες της Ένωσης και σε πολλές πρωτεύουσες σε όλο τον κόσμο.

Ποιος είναι ο ρόλος της Επιτροπής;

Οι κύριες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι τέσσερις:

1. υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο,
2. διαχειρίζεται και εκτελεί τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της ΕΕ,
3. εφαρμόζει το ευρωπαϊκό δίκαιο (από κοινού με το Δικαστήριο),
4. εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση στη διεθνή σκηνή, για παράδειγμα, διεξάγοντας διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

© EC

Κάθε κράτος μέλος της ΕΕ έχει τον δικό του επίτροπο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ωστόσο, όλοι οι επίτροποι είναι ανεξάρτητοι από τις εθνικές τους κυβερνήσεις. Συνεδριάζουν κάθε Τετάρτη για να συζητήσουν τις ευρωπαϊκές πολιτικές και να προτείνουν νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία.

1. Υποβολή νομοθετικών προτάσεων

Η Επιτροπή έχει το «δικαίωμα πρωτοβουλίας». Με άλλα λόγια, η Επιτροπή είναι το μόνο όργανο που έχει αρμοδιότητα εκπόνησης νέων ευρωπαϊκών νομοθετικών προτάσεων, τις οποίες υποβάλλει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να αποβλέπουν στην προάσπιση των συμφερόντων της Ένωσης και των πολιτών της, και όχι των συμφερόντων συγκεκριμένων χωρών ή συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας.

Η Επιτροπή, πριν από την εκπόνηση οποιασδήποτε πρότασης, πρέπει να γνωρίζει τις νέες συγκυρίες και τα προβλήματα που χαρακτηρίζουν την Ευρώπη και να εξετάζει κατά πόσο η θέσπιση ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης είναι ο καλύτερος τρόπος για την αντιμετώπισή τους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή βρίσκεται σε συνεχή επαφή με ευρύ φάσμα ομάδων συμφερόντων και με δύο συμβουλευτικά όργανα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Επίσης, ζητά τη γνώμη των εθνικών κοινοβουλίων και των εθνικών κυβερνήσεων.

Η Επιτροπή προτείνει την ανάληψη δράσης στο επίπεδο της ΕΕ μόνον αν κρίνει ότι ένα πρόβλημα δεν μπορεί να επιλυθεί αποτελεσματικότερα με την ανάληψη δράσης σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Αυτή η αρχή που συνίσταται στην αντιμετώπιση των ζητημάτων στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο καλείται «αρχή της επικουρικότητας».

Ωστόσο, αν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι απαιτείται η θέσπιση ευρωπαϊκής νομοθεσίας, εκπονεί πρόταση που πιστεύει ότι θα μπορέσει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το πρόβλημα και να ικανοποιήσει το ευρύτερο δυνατό φάσμα συμφερόντων. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητά τη γνώμη των εμπειρογνομώνων που συνιστούν τις διάφορες επιτροπές και τις ομάδες εργασίας της, ώστε να εξασφαλίσει τη δέουσα ρύθμιση όλων των τεχνικών λεπτομερειών.

2. Εκτέλεση των πολιτικών και του προϋπολογισμού της ΕΕ

Η Επιτροπή, ως το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το μεγαλύτερο μέρος των πραγματικών δαπανών εκτελείται από τις εθνικές αρχές και την τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά η Επιτροπή είναι αρμόδια για την επίβλεψή τους υπό το άγρυπνο βλέμμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στόχος και των δύο αυτών οργάνων είναι να εξασφαλίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορηγεί στην Επιτροπή απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού μόνον εφόσον η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι θετική.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να διαχειρίζεται τις πολιτικές που εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όπως είναι για παράδειγμα η κοινή γεωργική πολιτική. Ένα άλλο παράδειγμα είναι η πολιτική ανταγωνισμού, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απαγορεύει συγκεντρώσεις μεταξύ εταιρειών. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξασφαλίζει ότι οι χώρες της Ένωσης δεν επιδοτούν τις βιομηχανίες τους κατά τρόπο που να νοθεύεται ο ανταγωνισμός.

Τα ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία διαχειρίζεται η Επιτροπή καλύπτουν όλο το φάσμα προγραμμάτων από το «Interreg» και «URBAN» (δημιουργία διασυνοριακών εταιρικών σχέσεων μεταξύ περιφερειών και παροχή βοήθειας για την αναζωογόνηση αστικών περιοχών που διέρχονται κρίση) μέχρι το πρόγραμμα «Erasmus» που προβλέπει ανταλλαγές σπουδαστών σε ολόκληρη την Ευρώπη.

3. Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου

Η Επιτροπή ενεργεί ως «θεματοφύλακας των Συνθηκών». Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή, από κοινού με το Δικαστήριο, έχει την ευθύνη να εξασφαλίσει ότι το ευρωπαϊκό δίκαιο εφαρμόζεται ορθά σε όλα τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή, αν διαπιστώσει ότι μια χώρα της Ένωσης δεν εφαρμόζει ένα ευρωπαϊκό δίκαιο και συνεπώς δεν τηρεί τις έννομες υποχρεώσεις της, λαμβάνει μέτρα για τη διόρθωση της κατάστασης.

Ο José Manuel Barroso διορίστηκε πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2004.

Πρώτα, κινεί τη νομική διαδικασία που ονομάζεται «διαδικασία επί παραβάσει». Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή αποστέλλει στην οικεία κυβέρνηση επίσημη επιστολή στην οποία εκθέτει τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι η συγκεκριμένη χώρα παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και θέτει προθεσμία για την αποστολή λεπτομερών απάντησης.

Αν η κατάσταση δεν διορθωθεί με τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή πρέπει στη συνέχεια να προσφύγει στο Δικαστήριο, το οποίο μπορεί να επιβάλλει χρηματικές ποινές. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη και για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

4. Εκπροσώπηση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταφέρει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεθνή σκηνή. Επιτρέπει στα κράτη μέλη να μιλούν «με μια φωνή» σε διεθνή φόρα όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

Η Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια για τη διαπραγμάτευση διεθνών συμφωνιών εξ ονόματος της ΕΕ. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η συμφωνία του Κοτονού, η οποία καθορίζει τους όρους μιας σημαντικής εταιρικής σχέσης στον τομέα των ενισχύσεων και του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και αναπτυσσομένων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες της Επιτροπής;

Ο πρόεδρος της Επιτροπής είναι εκείνος που αποφασίζει ποιος επίτροπος θα είναι αρμόδιος για κάθε τομέα πολιτικής και ανακατανέμει αυτές τις αρμοδιότητες (εφόσον απαιτείται) κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής.

Η Επιτροπή συνεδριάζει μια φορά την εβδομάδα, συνήθως την Τετάρτη, στις Βρυξέλλες. Όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης παρουσιάζονται από τον επίτροπο που είναι αρμόδιος για τον αντίστοιχο τομέα πολιτικής και στη συνέχεια όλη η ομάδα εκδίδει συλλογική απόφαση.

Το προσωπικό της Επιτροπής είναι οργανωμένο σε τμήματα, γνωστά ως «Γενικές Διευθύνσεις» (ΓΔ) και «υπηρεσίες» (όπως η Νομική Υπηρεσία). Κάθε ΓΔ είναι αρμόδια για έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής και έχει επικεφαλής της γενικό διευθυντή ο οποίος αναφέρεται σε έναν επίτροπο. Η Γενική Γραμματεία αναλαμβάνει τον γενικό συντονισμό και διαχειρίζεται επίσης τις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις της Επιτροπής. Λειτουργεί υπό την προεδρία του γενικού γραμματέα, ο οποίος είναι υπόλογος απευθείας στον πρόεδρο.

Οι ΓΔ είναι αυτές που στην πραγματικότητα σχεδιάζουν και εκπονούν τις νομοθετικές προτάσεις, αλλά οι προτάσεις αυτές αποκτούν επίσημη διάσταση μόνον όταν «εγκριθούν» από την Επιτροπή κατά την εβδομαδιαία συνεδρίασή της. Σε γενικές γραμμές η διαδικασία έχει ως εξής.

Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι η Επιτροπή κρίνει ότι πρέπει να θεσπιστεί ευρωπαϊκή νομο-

θεσία για να προληφθεί η ρύπανση των ευρωπαϊκών ποταμών. Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος θα συντάξει πρόταση, βάσει εκτεταμένων διαβουλεύσεων με την ευρωπαϊκή βιομηχανία, τους αγρότες, τα υπουργεία περιβάλλοντος των κρατών μελών και περιβαλλοντικές οργανώσεις. Το προτεινόμενο κείμενο θα συζητηθεί επίσης με άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής και θα ελεγχθεί από τη Νομική Υπηρεσία και τη Γενική Γραμματεία.

Όταν η πρόταση ολοκληρωθεί πλήρως, θα τεθεί στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης της Επιτροπής. Εάν η πρόταση γίνει δεκτή τουλάχιστον από 13 έως 25 επιτρόπους, η Επιτροπή θα την «εγκρίνει» και θα έχει την άνευ όρων υποστήριξη όλης της ομάδας. Στη συνέχεια, το έγγραφο διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για εξέταση.

Περιορισμός του μεγέθους της Επιτροπής

Εάν η Επιτροπή έχει πάρα πολλά μέλη δεν μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά. Επί του παρόντος, κάθε χώρα της ΕΕ έχει τον επίτροπό της. Με την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Επιτροπή θα έχει 27 κράτη μέλη. Τότε, το Συμβούλιο θα αποφασίσει με ομοφωνία τον μέγιστο αριθμό επιτρόπων. Ο αριθμός τους πρέπει να είναι μικρότερος από 27 και η εθνικότητά τους θα καθορίζεται με ένα σύστημα εναλλαγής που θα είναι απολύτως δίκαιο για όλες τις χώρες.

Η ECHO, η Υπηρεσία Ανθρωπιστικής Βοήθειας της ΕΕ, παρέχει βοήθεια έκτακτης ανάγκης σε θύματα καταστροφών σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ECHO υπάγεται στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Δικαστήριο: το όργανο επιβολής του νόμου

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Έκδοση δικαστικών αποφάσεων για τις υποθέσεις που φέρονται ενώπιόν του
Δικαστήριο:	Ένας δικαστής από κάθε χώρα της Ένωσης και οκτώ γενικοί εισαγγελείς
Πρωτοδικείο:	Τουλάχιστον ένας δικαστής από κάθε χώρα της Ένωσης
Θητεία:	Οι δικαστές και των δύο δικαστηρίων διορίζονται για περίοδο έξι ετών που μπορεί να ανανεωθεί
Διεύθυνση:	Boulevard Konrad Adenauer, L-2925 Luxembourg
Τηλ.	(352) 43 03-1
Internet:	curia.eu.int

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (συχνά αποκαλούμενο απλώς «Δικαστήριο») συστήθηκε δυνάμει της συνθήκης ΕΚΑΧ το 1952. Έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.

Έργο του Δικαστηρίου είναι να εξασφαλίζει ότι η νομοθεσία της ΕΕ ερμηνεύεται και εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες της Ένωσης, ούτως ώστε να ισχύει για όλες εξίσου. Για παράδειγμα, εξασφαλίζει ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν εκδίδουν διαφορετικές αποφάσεις για το ίδιο θέμα.

Επίσης, το Δικαστήριο εξασφαλίζει επίσης ότι τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ενεργούν σύμφωνα με το νόμο. Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο για την επίλυση νομικών διαφορών μεταξύ κρατών μελών, θεσμικών οργάνων της ΕΕ, επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων.

Το Δικαστήριο αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος, ούτως ώστε να εκπροσωπούνται και τα 25 εθνικά νομικά συστήματα της Ένωσης. Ωστόσο, για λόγους αποτελεσματικότητας, το Δικαστήριο σπάνια συνεδριάζει σε ολομέλεια. Συνήθως συνέρχεται σε «τμήμα μείζονος σύνθεσης» με 13 μόνο δικαστές ή σε τμήματα πέντε ή τριών δικαστών.

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ «γενικούς εισαγγελείς», έργο των οποίων είναι να διατυπώνουν δημοσίως και με πλήρη αμεροληψία αιτιολογημένες προτάσεις για τις υποθέσεις που εκδικάζονται από το Δικαστήριο.

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς είναι άτομα των οποίων η αμεροληψία είναι πέραν κάθε αμφιβολίας. Διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα ή την ικανότητα για να διορισθούν στις ανώτατες δικαστικές θέσεις στις χώρες καταγωγής τους. Διορίζονται στο Δικαστήριο κατόπιν κοινής συμφωνίας μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών της ΕΕ. Η θητεία κάθε δικαστή είναι εξαετής και μπορεί να ανανεωθεί.

Το **Πρωτοδικείο** δημιουργήθηκε το 1989 για να συνδράμει το Δικαστήριο στη διεκπεραίωση του μεγάλου αριθμού υποθέσεων που φέρονται ενώπιόν του και να προσφέρει καλύτερη έννομη προστασία στους πολίτες. Το Πρωτοδικείο (το οποίο είναι προσαρτημένο στο Δικαστήριο) εκδικάζει ορισμένα είδη υποθέσεων, και ιδίως προσφυγές που ασκούνται από ιδιώτες, εταιρείες και ορισμένους οργανισμούς καθώς και υποθέσεις που σχετίζονται με το δίκαιο περί ανταγωνισμού.

Οι πρόεδροι του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου εκλέγονται μεταξύ των μελών τους για περίοδο τριών ετών η οποία μπορεί να ανανεωθεί. Ο Βασίλειος Κουρής, από την Ελλάδα, εκλέχθηκε πρόεδρος του Δικαστηρίου, το 2003. Ο Βο Vesterdorf, από τη Δανία, είναι πρόεδρος του Πρωτοδικείου.

Το **Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης** αποτελεί νέο δικαστικό όργανο το οποίο δημιουργήθηκε για να αποφανθεί σε διενέξεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της δημόσιας διοίκησής της. Το δικαστήριο αυτό αποτελείται από επτά δικαστές και είναι προσαρτημένο στο Πρωτοδικείο.

Ποιος είναι ο ρόλος του Δικαστηρίου;

Το Δικαστήριο εκδίδει αποφάσεις για τις υποθέσεις που φέρονται ενώπιόν του. Οι τέσσερις συνηθέστεροι τύποι υποθέσεων είναι:

1. αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης,
2. προσφυγές για αθέτηση υποχρέωσης,
3. προσφυγές ακυρώσεως,
4. προσφυγές επί παραλείψεi.

Κάθε τύπος υπόθεσης περιγράφεται λεπτομερέστερα παρακάτω.

1. Η διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης

Τα εθνικά δικαστήρια κάθε χώρας της ΕΕ είναι αρμόδια να εξασφαλίζουν ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία εφαρμόζεται σωστά στη συγκεκριμένη χώρα. Αλλά υπάρχει ο κίνδυνος τα δικαστήρια διαφόρων χωρών να ερμηνεύουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία με διαφορετικό τρόπο.

Για να αποτραπεί αυτός ο κίνδυνος, προβλέπεται η «διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης». Αυτό σημαίνει ότι εάν ένα εθνικό δικαστήριο διατηρεί κάποια αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος κάποιου ευρωπαϊκού νόμου, μπορεί, και ορισμένες φορές οφείλει, να ζητήσει τη συμβουλή του Δικαστηρίου, η οποία δίδεται με τη μορφή «προδικαστικής απόφασης».

2. Προσφυγές για αθέτηση υποχρέωσης

Η Επιτροπή μπορεί να κινηθεί τη διαδικασία αυτή αν έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του που απορρέει από την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η διαδικασία αυτή μπορεί επίσης να κινηθεί από άλλη χώρα της ΕΕ.

Και στις δύο περιπτώσεις, το Δικαστήριο ερευνά τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς και εκδίδει απόφαση. Το κράτος μέλος το οποίο διαπιστώνεται ότι έχει όντως παραβεί υποχρέωσή του, οφείλει να παύσει αμέσως την παράβαση. Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφασή του, μπορεί να επιβάλει πρόστιμο στην οικεία χώρα.

3. Προσφυγές ακυρώσεως

Αν ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) το Κοινοβούλιο κρίνει ότι ένας συγκεκριμένος ευρωπαϊκός νόμος είναι παράνομος, μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να τον κηρύξει άκυρο.

Αυτές οι «προσφυγές ακυρώσεως» μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και από ιδιώτες που ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει έναν συγκεκριμένο νόμο ο οποίος έχει άμεσες και δυσμενείς επιπτώσεις γι' αυτούς προσωπικά.

Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο εν λόγω νόμος δεν θεσπίστηκε σύννομα ή δεν βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες, μπορεί να τον κηρύξει άκυρο.

4. Προσφυγές επί παραλείψεi

Η Συνθήκη επιτάσσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να λαμβάνουν ορισμένες αποφάσεις σε ορισμένες περιπτώσεις. Αν δεν το πράξουν, τα κράτη μέλη, τα υπόλοιπα κοινοτικά θεσμικά όργανα και (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ιδιώτες ή εταιρείες μπορούν να υποβάλουν προσφυγή στο Δικαστήριο ζητώντας την επίσημη διαπίστωση της σχετικής παράλειψης.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες του Δικαστηρίου;

Οι προσφυγές κατατίθενται στη γραμματεία και για κάθε μια από αυτές ορίζεται ένας εισηγητής δικαστής και ένας γενικός εισαγγελέας.

Η διαδικασία που ακολουθεί εκτυλίσσεται σε δύο στάδια: πρώτα ένα έγγραφο στάδιο και στη συνέχεια ένα προφορικό.

Κατά το πρώτο στάδιο, όλοι οι διάδικοι υποβάλλουν έγγραφες προτάσεις και ο εισηγητής δικαστής συντάσσει εισήγηση στην οποία συνοψίζονται οι ισχυρισμοί των διαδίκων και το νομικό υπόβαθρο της υπόθεσης.

Ακολουθεί το δεύτερο στάδιο — η δημόσια συζήτηση. Ανάλογα με τη σημασία και την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, το Δικαστήριο μπορεί να συνεδριάσει σε τμήματα τριών, πέντε ή επτά δικαστών ή και σε ολομέλεια. Κατά την προφορική συζήτηση, οι δικηγόροι των

διαδίκων εκθέτουν τους ισχυρισμούς τους ενώπιον των δικαστών και του γενικού εισαγγελέα, οι οποίοι μπορούν να τους υποβάλλουν ερωτήσεις. Στη συνέχεια, ο γενικός εισαγγελέας εκθέτει τη γνώμη του και οι δικαστές διασκέπτονται και εκδίδουν την απόφασή τους.

Από το 2003, οι γενικοί εισαγγελείς γνωμοδοτούν μόνο για υποθέσεις που το Δικαστήριο κρίνει ότι θέτουν νέα νομικά ζητήματα. Το Δικαστήριο δεν ακολουθεί απαραίτητα τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα.

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και ανακοινώνονται σε δημόσια συνεδρίαση. Οι γνώμες της μειοψηφίας δεν δηλώνονται. Οι αποφάσεις δημοσιεύονται την ημέρα της έκδοσής τους.

© Digital Vision/Getty Images

Το Δικαστήριο εξασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση όλων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για παράδειγμα, την ίση αμοιβή ανδρών και γυναικών για ίση εργασία. Αποτελείται από ένα δικαστή από κάθε κράτος μέλος.

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο: τα χρήματά σας πίνουν τόπο

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	<i>Ελέγχει τη σωστή χρησιμοποίηση των πόρων της Ένωσης</i>
Μέλη:	<i>Ένα από κάθε χώρα της Ένωσης</i>
Θητεία:	<i>Τα μέλη διορίζονται για περίοδο έξι ετών που μπορεί να ανανεωθεί</i>
Διεύθυνση:	<i>12 rue Alcide de Gasperi, L-1615 Luxembourg</i>
Τηλ.	<i>(352) 43 98-1</i>
Internet:	<i>www.eca.eu.int</i>

Το Ελεγκτικό Συνέδριο ιδρύθηκε το 1975. Έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο. Αποστολή του Συνεδρίου είναι να ελέγχει ότι οι πόροι της ΕΕ οι οποίοι προέρχονται από τους φορολογούμενους εισπράττονται σωστά και δαπανώνται νόμιμα, με φειδώ και για τον προβλεπόμενο σκοπό. Το Συνέδριο έχει το δικαίωμα να ελέγχει κάθε πρόσωπο ή οργανισμό που χειρίζεται πόρους της ΕΕ.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από ένα μέλος από κάθε χώρα της Ένωσης. Τα μέλη του διορίζονται από το Συμβούλιο για περίοδο έξι ετών που μπορεί να ανανεωθεί. Τα μέλη εκλέγουν μεταξύ τους τον πρόεδρο για περίοδο τριών ετών που μπορεί να ανανεωθεί. Ο Hubert Weber, από την Αυστρία, εκλέχθηκε πρόεδρος τον Ιανουάριο 2005.

Ποιος είναι ο ρόλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου;

Η κύρια αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι να ελέγχει την κανονική εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης με άλλα λόγια, να ελέγχει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, βοηθά να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και ανοικτή λειτουργία του συστήματος της Ένωσης.

Για την εκτέλεση των καθηκόντων του, το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τα έγγραφα κάθε προ-

ώπου ή οργανισμού που διαχειρίζεται έσοδα ή έξοδα για λογαριασμό της Ένωσης. Συχνά πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους. Οι διαπιστώσεις του δημοσιεύονται υπό μορφή εκθέσεων που εφιστούν την προσοχή της Επιτροπής και των κυβερνήσεων των κρατών μελών σε τυχόν προβλήματα.

Για να επιτελεί αποτελεσματικά το έργο του, το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να παραμένει τελείως ανεξάρτητο από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα, αλλά συγχρόνως να βρίσκεται σε συνεχή επαφή με αυτά.

Μια από τις κύριες λειτουργίες του είναι να επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποβάλλοντας κάθε χρόνο έκθεση ελέγχου για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το Κοινοβούλιο εξετάζει διεξοδικά την έκθεση του Συνεδρίου πριν αποφασίσει εάν θα εγκρίνει ή όχι τον τρόπο που η Επιτροπή διαχειρίστηκε τον προϋπολογισμό. Εφόσον μείνει ικανοποιημένο, το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει επίσης στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο δήλωση αξιοπιστίας με την οποία επιβεβαιώνει ότι τα χρήματα των ευρωπαϊκών φορολογουμένων χρησιμοποιήθηκαν σωστά.

Τέλος, το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί όσον αφορά προτάσεις νόμων για τον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ένωσης και όσον αφορά τις προτεινόμενες δράσεις για την καταπολέμηση της απάτης στην Ένωση.

© EC

Ένα σημαντικό στοιχείο του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι η ενίσχυση της φιλικής προς το περιβάλλον γεωργίας που παράγει υγιεινά τρόφιμα και εγγυάται την καλή μεταχείριση των ζώων. Οι ελεγκτές ελέγχουν εάν τα χρήματα αυτά χρησιμοποιούνται σωστά.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου;

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει περίπου 800 υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστών, των διοικητικών υπαλλήλων καθώς και των ελεγκτών. Οι ελεγκτές χωρίζονται σε «ομάδες ελέγχου». Εκπονούν σχέδια εκθέσεων επί των οποίων αποφασίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι ελεγκτές συχνά μεταβαίνουν για επιτόπιους ελέγχους στα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της Ένωσης, στα κράτη μέλη και σε οποιαδήποτε

χώρα λαμβάνει βοήθεια από την Ένωση. Πράγματι, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος του έργου του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά χρήματα για τα οποία είναι υπεύθυνη η Επιτροπή, στην πράξη το 90 % αυτών των εσόδων και δαπανών το διαχειρίζονται οι εθνικές αρχές.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διαθέτει ίδιες νομικές εξουσίες. Εάν οι ελεγκτές ανακαλύψουν περιπτώσεις απάτης ή παρατυπίας ενημερώνουν την OLAF — την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: η φωνή της κοινωνίας των πολιτών

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Αντιπροσωπεύει την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών
Μέλη:	317
Θητεία:	Τετραετής
Σύνοδοι:	Κάθε μήνα στις Βρυξέλλες
Διεύθυνση:	Rue Belliard 99, B-1040 Brussels
Τηλ.	(32-2) 546 90 11
Internet:	www.esc.eu.int

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) συστήθηκε το 1957 με τη συνθήκη της Ρώμης και είναι συμβουλευτικό όργανο το οποίο εκπροσωπεί τους εργοδότες, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, τους αγρότες, τους καταναλωτές και τις υπόλοιπες ομάδες συμφερόντων που απαρτίζουν συλλογικά την «οργανωμένη κοινωνία των πολιτών». Παρουσιάζει τις απόψεις τους και υπερασπίζεται τα συμφέροντά τους σε συζη-

τήσεις πολιτικής με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έτσι, η ΕΟΚΕ διαδραματίζει το ρόλο γέφυρας ανάμεσα στην Ένωση και τους πολίτες της, προωθώντας μια περισσότερο αντιπροσωπευτική, περισσότερο συμμετοχική και συνεπώς περισσότερο δημοκρατική κοινωνία στην Ευρώπη.

Το ευρώ διευκολύνει τα ταξίδια και τις αγορές στην Ευρώπη. Στόχος της ΕΚΤ είναι να διασφαλίζει σταθερές τιμές στη ζώνη του ευρώ.

Η ΕΟΚΕ αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην Ένωση: η γνώμη της πρέπει να ζητείται πριν ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την οικονομική και την κοινωνική πολιτική. Με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα ενός άλλου θεσμικού οργάνου της ΕΕ, η ΕΟΚΕ μπορεί επίσης να γνωμοδοτήσει για άλλα θέματα.

Η ΕΟΚΕ έχει 317 μέλη. Ο αριθμός των μελών από κάθε χώρα της Ένωσης αντανακλά σε γενικές γραμμές το μέγεθος του πληθυσμού της. Ο αριθμός των μελών ανά χώρα έχει ως εξής:

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο	24
Πολωνία και Ισπανία	21
Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία και Σουηδία	12
Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία και Φινλανδία	9
Εσθονία, Λεττονία και Σλοβενία	7
Κύπρος και Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	5
Σύνολο	317

Μετά την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, η ΕΟΚΕ θα έχει 344 μέλη.

Τα μέλη διορίζονται από τις κυβερνήσεις των χωρών της Ένωσης, αλλά διαθέτουν πλήρη πολιτική ανεξαρτησία. Διορίζονται για περίοδο τεσσάρων ετών που μπορεί να ανανεωθεί.

Οι συζητήσεις στην ολομέλεια της ΕΟΚΕ προετοιμάζονται από έξι υποεπιτροπές γνωστές ως «τμήματα», κάθε ένα από τα οποία ασχολείται με συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Η ολομέλεια εκλέγει μεταξύ των μελών της τον πρόεδρό της και δύο αντιπροέδρους για περίοδο δύο ετών. Η κ. Anne-Marie Sigmund, από την Αυστρία, έγινε πρόεδρος της ΕΟΚΕ, τον Οκτώβριο 2004.

Ποιος είναι ο ρόλος της ΕΟΚΕ;

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαδραματίζει τρεις κυρίως ρόλους:

- συμβουλευεί το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Κοινοβούλιο, είτε μετά από αίτημά τους είτε κατόπιν ίδιας πρωτοβουλίας·
- ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ένωση·
- ενισχύει το ρόλο της κοινωνίας των πολιτών σε χώρες που δεν είναι μέλη της Ένωσης και συνδράμει στη δημιουργία συμβουλευτικών δομών στις χώρες αυτές.

Ποια είναι τα μέλη της ΕΟΚΕ;

Τα μέλη της ΕΟΚΕ, τα οποία εργάζονται ως επί το πλείστον στις χώρες καταγωγής τους, σχηματίζουν τρεις ομάδες που αντιπροσωπεύουν τους εργοδότες, τους εργαζομένους και τα διάφορα οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα.

Τα μέλη της Ομάδας των Εργοδοτών προέρχονται από τον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της βιομηχανίας, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα εμπορικά επιμελητήρια, το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, τον τραπεζικό και τον ασφαλιστικό κλάδο, τις μεταφορές και τη γεωργία.

Η Ομάδα των Εργαζομένων αντιπροσωπεύει όλες τις κατηγορίες εργαζομένων, από τους εργάτες ως τα διευθυντικά στελέχη. Τα μέλη της προέρχονται από τις εθνικές συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η τρίτη ομάδα αντιπροσωπεύει ευρύ φάσμα συμφερόντων: ΜΚΟ, οργανώσεις αγροτών, μικρές επιχειρήσεις, βιοτέχνες και επαγγελματίες, συνεταιρισμούς και μη κερδοσκοπικές ενώσεις, οργανώσεις καταναλωτών και προστασίας του περιβάλλοντος, την επιστημονική και πανεπιστημιακή κοινότητα και ενώσεις που εκπροσωπούν την οικογένεια, τις γυναίκες, τα άτομα με αναπηρίες κ.λπ.

Επιτροπή των Περιφερειών: η φωνή της τοπικής αυτοδιοίκησης

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Εκπροσωπεί τις αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης
Μέλη:	317
Θητεία:	Τετραετής
Σύνοδος:	Πέντε σύνοδοι ολομελείας ετησίως στις Βρυξέλλες
Διεύθυνση:	Rue Belliard 101, B-1040 Brussels
Τηλ.	(32-2) 282 22 11
Internet:	www.cor.eu.int

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΤΠ), η οποία συστήθηκε το 1994 με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι συμβουλευτικό όργανο αποτελούμενο από εκπροσώπους των αρχών περιφερειακής ή τοπικής αυτοδιοίκησης της Ευρώπης. Η γνώμη της ΕΤΠ πρέπει να ζητείται πριν από τη λήψη αποφάσεων της ΕΕ για θέματα όπως η περιφερειακή πολιτική, το περιβάλλον, η εκπαίδευση και οι μεταφορές, τα οποία αφορούν όλα την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση.

Η ΕΤΠ αποτελείται από 317 μέλη. Ο αριθμός μελών από κάθε κράτος μέλος αντανακλά περίπου το μέγεθος του πληθυσμού του και έχει ως εξής:

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο	24
Πολωνία και Ισπανία	21
Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία και Σουηδία	12
Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία και Φινλανδία	9
Εσθονία, Λεττονία και Σλοβενία	7
Κύπρος και Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	5
Σύνολο	317

Μετά την προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, η ΕΤΠ θα έχει 344 μέλη.

Τα μέλη της ΕΤΠ είναι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των δημοτικών ή περιφερειακών αρχών, συχνά αρχηγοί περιφερειακών κυβερνήσεων ή δήμαρχοι πόλεων. Επιλέγονται από τις κυβερνήσεις της Ένωσης, αλλά επιτελούν το έργο τους με απόλυτη πολιτική ανεξαρτησία. Διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τετραετή περίοδο που μπορεί να ανανεωθεί. Επίσης, πρέπει να έχουν λάβει την εντολή των αρχών που εκπροσωπούν ή να είναι πολιτικά υπόλογοι σε αυτές.

Η Επιτροπή των Περιφερειών εκλέγει τον πρόεδρό της μεταξύ των μελών της για περίοδο δύο ετών. Ο κ. Peter Straub, από τη Γερμανία εκλέχθηκε πρόεδρος τον Φεβρουάριο 2004.

Ποιος είναι ο ρόλος της Επιτροπής των Περιφερειών;

Αποστολή της Επιτροπής των Περιφερειών είναι να προβάλλει την τοπική και την περιφερειακή άποψη σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ. Αυτό γίνεται με την έκδοση γνωμοδοτήσεων σχετικά με προτάσεις της Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο ζητούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών για θέματα που αφορούν άμεσα τις αρχές τοπικής ή περιφερειακής αυτοδιοίκησης, ή οποτεδήποτε το κρίνουν σκόπιμο. Από την πλευρά της, η Επιτροπή των Περιφερειών έχει το δικαίωμα να εκδίδει γνωμοδοτήσεις ιδίας πρωτοβουλίας τις οποίες διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες της Επιτροπής των Περιφερειών;

Κάθε χρόνο, πραγματοποιούνται πέντε σύνοδοι ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών, κατά τις οποίες διαμορφώνεται η γενική πολιτική της και εγκρίνονται οι γνωμοδοτήσεις της.

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών συμμετέχουν σε έξι ειδικευμένες «επιτροπές», αποστολή των οποίων είναι η προετοιμασία των συνόδων της ολομέλειας. Οι «επιτροπές» αυτές είναι οι εξής:

- επιτροπή πολιτικής εδαφικής συνοχής (COTER),
- επιτροπή οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής (ECOS),
- επιτροπή αειφόρου ανάπτυξης (DEVE),
- επιτροπή πολιτισμού και παιδείας (EDUC),
- επιτροπή συνταγματικών υποθέσεων και ευρωπαϊκής διακυβέρνησης (CONST),
- επιτροπή εξωτερικών σχέσεων (RELEX).

© Van Parys Media / Corbis

Η απασχόληση στην Ευρώπη επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτικές της ΕΕ. Μέσω της ΕΟΚΕ, οι εργοδοτικές και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις συμμετέχουν στη διαμόρφωση αυτών των πολιτικών.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων: το χρηματοπιστωτικό όργανο της Ένωσης

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Χρηματοδότηση ευρωπαϊκών σχεδίων
Μέλη:	Τα κράτη μέλη 26μελές Διοικητικό Συμβούλιο, 9μελής διευθύνουσα επιτροπή
Διεύθυνση:	100, Boulevard Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg
Τηλ.	(352) 43 79-1
Internet:	www.eib.eu.int

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ιδρύθηκε το 1958 με τη συνθήκη της Ρώμης. Αποστολή της είναι να δανείζει χρήματα για έργα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (όπως σιδηροδρομικές και οδικές αρτηρίες, αεροδρόμια ή περιβαλλοντικά προγράμματα) ιδιαίτερα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, στις υποψήφιες χώρες και στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Επίσης, χορηγεί πιστώσεις για τις επενδύσεις μικρών επιχειρήσεων.

Ο κ. Philippe Maystadt, από το Βέλγιο, έγινε πρόεδρος της ΕΤΕπ την 1η Ιανουαρίου 2000.

Ποιος είναι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων;

Η ΕΤΕπ λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και δεν αντλεί κεφάλαια από λογαριασμούς αποταμίευσης ή όψεως, ούτε χρησιμοποιεί πόρους του προϋπολογισμού της Ένωσης. Αντίθετα, χρηματοδοτείται με δανεισμό από τις κεφαλαιαγορές και από τους μετόχους της — τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει από κοινού το κεφάλαιό της κατά ποσοστά που αντικατοπτρίζουν το οικονομικό βάρος κάθε χώρας στο εσωτερικό της Ένωσης.

Αυτή η στήριξη των κρατών μελών δίνει στην ΕΤΕπ άριστη πιστοληπτική ικανότητα (AAA) στις χρηματαγορές που της επιτρέπει να συγκεντρώ-

νει τεράστια κεφάλαια με εξαιρετικά ανταγωνιστικούς όρους. Έτσι, η Τράπεζα μπορεί με τη σειρά της να επενδύει σε έργα κοινής ωφέλειας για τα οποία, υπό διαφορετικές συνθήκες, δεν θα μπορούσαν να βρεθούν καν ή μόνον με δυσμενέστερους όρους δανεισμού τα απαραίτητα κεφάλαια.

Τα έργα τα οποία χρηματοδοτεί η Τράπεζα επιλέγονται προσεκτικά με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης, όπως είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και των μικρών επιχειρήσεων, η δημιουργία διευρωπαϊκών δικτύων (μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας), η προώθηση του τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής, η προστασία του φυσικού και του αστικού περιβάλλοντος, η βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και παιδείας·
- πρέπει να προωθούν κατά κύριο λόγο την ανάπτυξη των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών·
- πρέπει να συμβάλλουν στην προσέλκυση άλλων πηγών χρηματοδότησης.

Η ΕΤΕπ προσφέρει επίσης στήριξη για τη βιώσιμη ανάπτυξη των χωρών της Μεσογείου, της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και για έργα στη Λατινική Αμερική και στην Ασία.

Τέλος, η ΕΤΕπ κατέχει την πλειοψηφία των μετοχών στο **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων**, με το οποίο αποτελεί τον «Όμιλο ΕΤΕπ». Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων δημιουργήθηκε το 1994 για τη χορήγηση επιχειρηματικών κεφαλαίων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Δεν χορηγεί απευθείας δάνεια σε επιχειρήσεις ούτε επενδύει απευθείας σε εταιρείες. Αντίθετα, λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ενδιάμεσων φορέων, στους οποίους παρέχει εγγυήσεις για την κάλυψη των δανείων που χορηγούν σε μικρές επιχειρήσεις.

Το Ταμείο δραστηριοποιείται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και στη Βουλγαρία, στη Ρουμανία, στην Τουρκία και σε τρεις χώρες ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία).

Πώς οργανώνονται οι εργασίες της Τράπεζας;

Η ΕΤΕπ είναι αυτόνομο όργανο. Λαμβάνει όλες τις αποφάσεις που αφορούν πιστώσεις και δανεισμό με γνώμονα αποκλειστικά και μόνο τα χαρακτηριστικά του κάθε έργου και τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι χρηματογορές. Κάθε χρόνο, δημοσιεύει έκθεση για τις δραστηριότητές της.

Η Τράπεζα συνεργάζεται με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Για παράδειγμα, εκπροσωπεί της συμμετέχουν σε συνεδριάσεις επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ ο πρόεδρός της παρίσταται σε ορισμένες συνεδριάσεις του Συμβουλίου.

Τα όργανα λήψης αποφάσεων της Τράπεζας είναι τα εξής:

- Το **Συμβούλιο Διοικητών** αποτελείται από υπουργούς (συνήθως τους υπουργούς οικονομικών) όλων των κρατών μελών. Ορίζει τις γενικές κατευθύνσεις σχετικά με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας, εγκρίνει τον ετήσιο ισολογισμό και την ετήσια έκθεση, εγκρίνει τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα σχεδίων εκτός της Ένωσης και αποφασίζει για την αύξηση του κεφαλαίου.
- Το **Διοικητικό Συμβούλιο** αποφασίζει για την παροχή πιστώσεων και τη σύναψη δανείων και διασφαλίζει τη χρηστή διοίκηση της ΕΤΕπ. Αποτελείται από 26 διευθυντές έναν από κάθε κράτος μέλος και έναν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Η **Διευθύνουσα Επιτροπή** είναι το αμιγώς εκτελεστικό όργανο της ΕΤΕπ. Διασφαλίζει τη διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της ΕΤΕπ και έχει εννέα μέλη.

© Van Parys Media / Corbis

Μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών, δήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι από ολόκληρη την Ευρώπη μπορούν να εκφραστούν όσον αφορά τις ενέργειες της Ένωσης που επηρεάζουν τις περιοχές τους, όπως τα έργα για τη βελτίωση των δικτύων τηλεπικοινωνιών.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: το όργανο που διαχειρίζεται το ευρώ

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	<i>Η διαχείριση του ευρώ και της νομισματικής πολιτικής της Ένωσης</i>
Μέλη:	<i>18μελές Διοικητικό Συμβούλιο, 27μελές Γενικό Συμβούλιο, 6μελής εκτελεστική επιτροπή</i>
Διεύθυνση:	<i>Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt am Main</i>
Τηλ.	<i>(49) 691 34 40</i>
Internet:	<i>www.ecb.int</i>

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δημιουργήθηκε το 1998, βάσει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και έχει την έδρα της στη Φραγκφούρτη (Γερμανία). Αποστολή της είναι η διαχείριση του ευρώ — του ενιαίου νομίσματος της ΕΕ. Η ΕΚΤ είναι επίσης υπεύθυνη για τη χάραξη και την εφαρμογή της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της Ένωσης.

Για να εκπληρώσει την αποστολή της, η ΕΚΤ χρησιμοποιεί το «Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών» (ΕΣΚΤ), το οποίο καλύπτει και τις 25 χώρες της Ένωσης. Ωστόσο, μόνον δώδεκα από τις χώρες αυτές έχουν υιοθετήσει μέχρι σήμερα το ευρώ. Οι δώδεκα αποτελούν συλλογικά τη «ζώνη του ευρώ» και οι κεντρικές τους τράπεζες, μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απαρτίζουν το λεγόμενο «Ευρωσύστημα».

Η ΕΚΤ επιτελεί το έργο της με πλήρη ανεξαρτησία. Η Τράπεζα, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος, αλλά και όλα τα μέλη των οργάνων λήψης αποφάσεων τους δεν μπορούν να ζητούν ή να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε άλλο οργανισμό. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών οφείλουν να σέβονται αυτή την αρχή και να μην προσπαθούν να επηρεάσουν την ΕΚΤ ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Η ΕΚΤ, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, προετοιμάζει και υλοποιεί τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων του Ευρωσυστήματος — το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και το Γενικό Συμβούλιο.

Ο κ. Jean-Claude Trichet, από τη Γαλλία, έγινε πρόεδρος της ΕΚΤ τον Νοέμβριο 2003.

Ποιος είναι ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας;

Ένα από τα κύρια καθήκοντα της ΕΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στη ζώνη του ευρώ, ούτως ώστε η αγοραστική αξία του ευρώ να μη διαβρώνεται από τον πληθωρισμό. Στόχος της ΕΚΤ είναι να διασφαλίζει ότι ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των τιμών καταναλωτή είναι μικρότερος από 2 %.

Αυτό γίνεται με δυο τρόπους.

- Πρώτον, **ελέγχει την προσφορά χρήματος**. Αν η προσφορά χρήματος είναι υπερβολικά μεγάλη συγκρινόμενη με την προσφορά αγαθών και υπηρεσιών, το αποτέλεσμα θα είναι πληθωρισμός.
- Δεύτερον, **παρακολουθεί τις τάσεις των τιμών** και αξιολογεί τον κίνδυνο που αυτές γεννούν για τη σταθερότητα των τιμών στη ζώνη του ευρώ.

Ο έλεγχος της προσφοράς χρήματος σημαίνει, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό των επιτοκίων για ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Αυτή είναι ίσως η πιο γνωστή δραστηριότητα της Τράπεζας.

Πώς οργανώνονται οι εργασίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας;

Οι εργασίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας οργανώνονται γύρω από τα ακόλουθα όργανα λήψης αποφάσεων.

Εκτελεστική Επιτροπή

Απαρτίζεται από τον πρόεδρο της ΕΚΤ, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη, οι οποίοι διορίζονται όλοι με κοινή συμφωνία από τους προέδρους ή πρωθυπουργούς των χωρών της ζώνης του ευρώ. Η θητεία των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι οκταετής και μη ανανεώσιμη.

Έργο της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι να θέτει σε εφαρμογή τη νομισματική πολιτική, όπως χαράσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο (βλέπε παρακάτω), και να δίδει τις σχετικές οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Προετοιμάζει επίσης τις συνεδριάσεις του

Διοικητικού Συμβουλίου και είναι υπεύθυνη για την τρέχουσα διαχείριση της ΕΚΤ.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Απαρτίζεται από τα έξι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και από τους διοικητές των δώδεκα κεντρικών τραπεζών του ευρωσυστήματος. Προεδρεύεται από τον πρόεδρο της ΕΚΤ. Πρωταρχική αποστολή του είναι η διαμόρφωση της νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ και ιδίως ο καθορισμός των επιτοκίων δανεισμού που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες.

Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο είναι το τρίτο όργανο λήψης αποφάσεων της ΕΚΤ. Απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της ΕΚΤ και από τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών και των 25 κρατών μελών της Ένωσης. Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει στις συμβουλευτικές και συντονιστικές λειτουργίες της ΕΚΤ και στις προετοιμασίες για τη μελλοντική διεύθυνση της ζώνης του ευρώ.

Η ΕΤΕπ χρηματοδοτεί ευρύ φάσμα έργων, μεταξύ των οποίων νέες οδικές και σιδηροδρομικές αρτηρίες που βελτιώνουν το ευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών.

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής: το όργανο που ερευνά τις καταγγελίες σας

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Αποκάλυψη κρουσμάτων κακής διοίκησης και πρόταση λύσεων
Θητεία:	Πενταετής, ανανεώσιμη
Διεύθυνση:	1, Avenue du Président Robert Schuman, BP 403, F-67001 Strasbourg
Τηλ.	(33) 388 17 23 13
Internet:	www.euro-ombudsman.eu.int

Η θέση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή δημιουργήθηκε με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μάαστριχτ, 1992). Ο Διαμεσολαβητής λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ του πολίτη και των αρχών της Ένωσης. Είναι αρμόδιος να λαμβάνει και να ερευνά καταγγελίες πολιτών, επιχειρήσεων και οργανισμών της Ένωσης και οποιουδήποτε κατοικεί ή έχει την καταστατική του έδρα σε χώρα της Ένωσης.

Ο Διαμεσολαβητής εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για πενταετή περίοδο που μπορεί να ανανεωθεί. Η θητεία του αντιστοιχεί στη διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου. Ο κ. Νικηφόρος Διαμαντούρος, ο πρώην εθνικός Διαμεσολαβητής της Ελλάδας, ανέλαβε τη θέση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή τον Απρίλιο 2003 και επανεκλέχθηκε τον Ιανουάριο 2005 για πενταετή περίοδο.

Ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή;

Ο Διαμεσολαβητής βοηθά να αποκαλυφθούν κρούσματα «κακής διοίκησης» στη δράση των θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Κακή διοίκηση» σημαίνει ανεπιτυχής ενέργεια ή παράλειψη — με άλλα λόγια, όταν ένα θεσμικό όργανο δεν ενεργεί σύμφωνα με το νόμο ή δεν τηρεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης ή παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ορισμένα παραδείγματα κακής διοίκησης είναι τα εξής:

- άδικη μεταχείριση,
- διακρίσεις,
- κατάχρηση εξουσίας,
- παράλειψη ή άρνηση ενημέρωσης,
- ανατιολόγητη καθυστέρηση,
- παράτυπες διαδικασίες.

Ο Διαμεσολαβητής διενεργεί έρευνες είτε μετά από καταγγελία είτε με δική του πρωτοβουλία. Ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία και αμεροληψία. Δεν ζητά ούτε δέχεται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή οργανισμό.

Πώς μπορώ να υποβάλω καταγγελία στο Διαμεσολαβητή;

Εάν επιθυμείτε να καταγγείλετε κρούσμα κακής διοίκησης από θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, πρέπει πρώτα να έρθετε σε επαφή με το εν λόγω θεσμικό όργανο ή οργανισμό μέσω των συνηθών διοικητικών οδών και να προσπαθήσετε να επιτύχετε διόρθωση της κατάστασης.

Αν η προσέγγιση αυτή αποτύχει, μπορείτε να υποβάλετε καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

Η καταγγελία σας πρέπει να υποβληθεί στο Διαμεσολαβητή **εντός δύο ετών από** την ημε-

ρομηγία κατά την οποία περιήλθε σε γνώση σας η πράξη κακής διοίκησης. Πρέπει να δηλώσετε σαφώς ποιος είστε, ποιο είναι το θεσμικό όργανο ή οργανισμός που αφορά η καταγγελία και ποιο πρόβλημα καταγγέλλετε, μολονότι μπορείτε να ζητήσετε να παραμείνει η καταγγελία εμπιστευτική.

Για πρακτικές συμβουλές σχετικά με την υποβολή καταγγελίας, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο του Διαμεσολαβητή:

www.euro-ombudsman.eu.int

Ποια είναι τα αναμενόμενα αποτελέσματα;

Εάν ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν μπορεί να ασχοληθεί με την καταγγελία σας —για πα-

ράδειγμα, εάν η καταγγελία έχει ήδη αποτελέσει το αντικείμενο δικαστικής υπόθεσης— θα σας υποδείξει ποιος άλλος οργανισμός μπορεί ενδεχομένως να σας βοηθήσει. Ωστόσο, εάν **μπορεί** να ασχοληθεί με την καταγγελία σας, θα το **κάνει**.

Για την επίλυση του προβλήματός σας, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής μπορεί απλώς να χρειαστεί να ενημερώσει το οικείο θεσμικό όργανο ή οργανισμό. Εάν το πρόβλημα δεν έχει ρυθμιστεί στο πλαίσιο των ερευνών του, ο Διαμεσολαβητής θα προσπαθήσει να βρει μια φιλική λύση που να επανορθώνει την κατάσταση και να σας ικανοποιεί.

Εάν αυτό αποτύχει, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να υποβάλει συστάσεις για την επίλυση του θέματος. Εάν το ενεχόμενο θεσμικό όργανο δεν αποδέχεται τις συστάσεις του, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να υποβάλει ειδική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε αυτό να αναλάβει οποιαδήποτε πολιτική δράση κρίνει αναγκαία.

Ο Διαμεσολαβητής υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με το σύνολο των εργασιών του.

© EC

Ο κ. Π. Νικηφόρος Διαμαντούρος ανέλαβε τη θέση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή τον Απρίλιο 2003 και επανεκλέχθηκε τον Ιανουάριο 2005.

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ): διαφυλάττει τον ιδιωτικό χαρακτήρα των προσωπικών σας δεδομένων

Σημαντικά στοιχεία

Ρόλος:	Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
Θητεία:	Πενταετής, ανανεώσιμη
Διεύθυνση:	Rue Wiertz 60, B-1047 Brussels
Τηλ.	(32-2) 283 19 00
Internet:	www.edps.eu.int

Η θέση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων δημιουργήθηκε το 2001. Αρμοδιότητα του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων είναι να εξασφαλίζει ότι όλα τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής των πολιτών όταν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Ποιος είναι ο ρόλος του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων;

Όταν τα θεσμικά όργανα ή οι οργανισμοί της ΕΕ επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προσώπου του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να σέβονται το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής του. Ο ΕΕΠΔ εξασφαλίζει ότι αυτό συμβαίνει και παρέχει τις συμβουλές του για όλα τα θέματα που αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η εν λόγω «επεξεργασία» καλύπτει δραστηριότητες όπως η συλλογή πληροφοριών, η καταγραφή και η αποθήκευσή τους, η ανάκλησή τους για ενημερωτικούς λόγους, η αποστολή ή η διάθεσή τους σε άλλους καθώς επίσης η παρεμπόδιση της μετάδοσης, η διαγραφή ή η καταστροφή δεδομένων.

Υπάρχουν αυστηροί κανόνες σχετικά με την ιδιωτική ζωή που διέπουν τις εν λόγω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, τα θεσμικά όργανα ή οι οργανισμοί της ΕΕ δεν επιτρέπεται να προβαίνουν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνική καταγωγή των πολιτών, τα πολιτικά τους φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις τους ή τη συμμετοχή τους σε συνδικαλιστικές οργανώσεις. Επίσης, δεν επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα όσον αφορά την υγεία ή τη σεξουαλική ζωή τους,

εκτός εάν τα δεδομένα αυτά απαιτούνται για λόγους υγειονομικής περίθαλψης. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, η επεξεργασία των δεδομένων πρέπει να γίνεται από επαγγελματίες του τομέα της υγείας ή από άλλα άτομα που δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

Ο ΕΕΠΔ συνεργάζεται με υπαλλήλους προστασίας δεδομένων σε κάθε θεσμικό όργανο ή οργανισμό της ΕΕ, ώστε να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των κανόνων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Το 2004, διορίστηκε Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ο κ. Peter Johan Hustinx και Βοηθός Επόπτης ο κ. Joaquín Bayo Delgado.

Πώς μπορεί ο ΕΕΠΔ να σας βοηθήσει;

Εάν για κάποιο λόγο θεωρείτε ότι το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής σας έχει παραβιαστεί λόγω κατάχρησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από όργανο ή οργανισμό της Ένωσης, θα πρέπει να υποβάλετε καταγγελία στον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Ο Επόπτης θα εξετάσει την καταγγελία σας και θα σας ενημερώσει το ταχύτερο δυνατό εάν συμφωνεί με αυτήν και εάν να με ποιον τρόπο η κατάσταση μπορεί να διορθωθεί. Για παράδειγμα, ο ΕΕΠΔ μπορεί να δώσει εντολή στο ενεχόμενο θεσμικό όργανο ή οργανισμό να διορθώσει, να δεσμεύσει, να διαγράψει ή να καταστρέψει οποιοδήποτε από τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα το οποίο υπήρξε αντικείμενο παράνομης επεξεργασίας.

Εάν διαφωνείτε με την απόφασή του, μπορείτε να προσφύγετε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Αποκεντρωμένες υπηρεσίες

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες δεν αποτελούν θεσμικά όργανα της ΕΕ, αλλά οργανισμούς που έχουν συσταθεί με ειδική νομοθετική πράξη της ΕΕ για την εκπλήρωση πολύ συγκεκριμένων καθηκόντων. Η επίσημη ονομασία τους δεν περιλαμβάνει πάντα τη λέξη «οργανισμός ή υπηρεσία», αλλά μπορούν να αποκαλούνται Κέντρο, Ίδρυμα, Ινστιτούτο, Παρατηρητήριο, Γραφείο κ.λπ.

Τρεις από αυτές η ΕΑΟ, η ΙΜΕΕΑ και η ΔΚΕΕ εκτελούν καθήκοντα για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική της ασφαλείας («δεύτερος πυλώνας» της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Τέσσερις άλλες η ΑΜΟΚΕΒ, η ΕΑΑ, η Europrol και η Eurojust συμβάλλουν στο συντονισμό της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις («τρίτος πυλώνας» της Ευρωπαϊκής Ένωσης), συμπεριλαμβανόμενης της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.

Όλες οι άλλες υπηρεσίες εκτελούν καθήκοντα στο πλαίσιο του «πρώτου πυλώνα» της Ένωσης — του αποκαλούμενου «κοινοτικού τομέα».

Ακολουθεί συνοπτική παρουσίασή τους.

Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (σήματα, σχέδια και πρότυπα)

Το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά (ΓΕΕΑ) ιδρύθηκε το 1994 και έχει την έδρα του στο Αλικάντε της Ισπανίας.

Έχει ως αποστολή να καταχωρεί τα κοινοτικά εμπορικά σήματα και σχέδια ή πρότυπα.

Το σύστημα του «κοινοτικού σήματος» διευκολύνει τη ζωή και μειώνει τα έξοδα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Ένας βιομήχανος ο οποίος επιθυμεί να επιτύχει την προστασία του σήματός του σε ολόκληρη την Ευρώπη δεν χρειάζεται πλέον να προβεί στην καταχώρηση πανομοιότυπων σημάτων σε κάθε χώρα της Ένωσης. Μέσω του ΓΕΕΑ, μπορεί πλέον να ζητήσει την καταχώρηση ενός μόνον «κοινοτικού» σήματος, το οποίο του δίδει το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρησιμοποίηση πανομοιότυπων ή παρόμοιων διακριτικών από άλλες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο oami.eu.int

Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΚΕΕ) δημιουργήθηκε το 2002 και έχει την έδρα του στην Torrejón de Ardoz της Ισπανίας.

Το ΔΚΕΕ αναλύει δεδομένα και εικόνες από δορυφόρους γεωσκόπησης και χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές για να βοηθά την Ευρωπαϊκή Ένωση να λαμβάνει αποφάσεις στο πλαίσιο της κοινής της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ).

Το Κέντρο διεξάγει προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και παρέχει ειδικευμένη κατάρτιση στα ψηφιακά συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών και ανάλυσης εικόνων.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eusc.org

Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EAAT) άρχισε να λειτουργεί το 2002. Είναι προσωρινά εγκατεστημένη στις Βρυξέλλες του Βελγίου και η μόνιμη έδρα της θα είναι στην Πάρμα της Ιταλίας.

Κύρια αρμοδιότητά της είναι η παροχή ανεξάρτητων επιστημονικών συμβουλών επί παντός θέματος που αφορά την ασφάλεια των τροφίμων. Η Αρχή αξιολογεί τους κινδύνους σχετικά με τη διατροφή αλυσίδα και διενεργεί επιστημονικές αξιολογήσεις για κάθε ζήτημα που μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια των τροφίμων στην Ευρώπη.

Οι εργασίες της Αρχής καλύπτουν όλα τα στάδια της παραγωγής των τροφίμων «από το αγρόκτημα στο πιρούνι» με άλλα λόγια, από την πρωτογενή παραγωγή (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των ζωοτροφών) μέχρι την προσφορά τροφίμων στους καταναλωτές. Η EAAT συγκεντρώνει πληροφορίες από ολόκληρο τον κόσμο, φροντίζοντας να τηρείται ενήμερη σχετικά με τις νέες επιστημονικές εξελίξεις. Γνωστοποιεί τις διαπιστώσεις της τόσο στους εμπειρογνώμονες και τους υπευθύνους για τη λήψη αποφάσεων όσο και στο ευρύ κοινό.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.efsa.eu.int

Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία

Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία (CEPOL) προσφέρει δυνατότητες κατάρτισης σε ανώτερα και μεσαία αστυνομικά στελέχη της ΕΕ. Αποστολή της είναι να συνδράμει τις εθνικές αστυνομικές δυνάμεις της ΕΕ όσον αφορά την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και ιδιαίτερα της διασυνοριακής εγκληματικότητας. Προσφέρει εκπαιδευτικά τμήματα για την κατάρτιση της ευρωπαϊκής αστυνομίας από το 2001.

Κύριος στόχος της CEPOL είναι να βοηθά τα αστυνομικά στελέχη από διάφορες χώρες της ΕΕ να ενημερώνονται περισσότερο τόσο όσον αφορά τα εθνικά αστυνομικά συστήματα άλλων χωρών όσο και τη διασυνοριακή αστυνομική συνεργασία στην Ευρώπη.

Η Αστυνομική Ακαδημία μπορεί να συνεργασθεί με τα εθνικά ιδρύματα αστυνομικής εκπαίδευσης χωρών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα, παρέχει τις διευκολύνσεις της σε ανώτερα αστυνομικά στελέχη από τις υποψήφιες χώρες καθώς και από την Ισλανδία και τη Νορβηγία.

Η CEPOL θα εδρεύει μόνιμα στο Bramshill του Ηνωμένου Βασιλείου.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.cepol.net

Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία

Η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol) ιδρύθηκε το 1992 με αποστολή την επεξεργασία εγκληματολογικών πληροφοριών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Η έδρα της βρίσκεται στη Χάγη και το προσωπικό της περιλαμβάνει εκπροσώπους των εθνικών υπηρεσιών επιβολής του νόμου (αστυνομίας, τελωνείων, υπηρεσιών μετανάστευσης κλπ.).

Στόχος της Europol είναι να βοηθά τα κράτη μέλη της Ένωσης να αναπτύξουν στενότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία για την πρόληψη και την καταστολή του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος, και ειδικότερα:

- της διακίνησης ναρκωτικών,
- των δικτύων λαθρομετανάστευσης,
- του εμπορίου κλαπέντων οχημάτων,
- της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής πορνογραφίας,
- της παραχάραξης νομισμάτων και της πλαστογραφίας άλλων μέσων πληρωμής,
- του λαθρεμπορίου πυρηνικών και ραδιενεργών ουσιών,
- της τρομοκρατίας.

Ένα από τα καθήκοντα της Europol είναι η δημιουργία και διατήρηση ηλεκτρονικού συστήματος που να επιτρέπει την ανταλλαγή, συλλογή και ανάλυση δεδομένων. Το περιεχόμενο και η χρήση όλων των προσωπικών δεδομένων που κατέχει η Europol ελέγχεται από μεικτό εποπτικό όργανο στο οποίο μετέχουν δύο ειδικοί για θέματα προστασίας δεδομένων από κάθε κράτος μέλος.

Η Europol είναι υπόλογη ενώπιον του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, δηλαδή ενώπιον των υπουργών δικαιοσύνης και εσωτερι-

κών όλων των χωρών της Ένωσης. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Europol μετέχει ένας εκπρόσωπος από κάθε χώρα.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.europol.eu.int

Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή του Παγκόσμιου Δορυφορικού Συστήματος Πλοήγησης

Η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή του Παγκόσμιου Δορυφορικού Συστήματος Πλοήγησης (GNSS) δημιουργήθηκε το 2004. Δεν έχει ακόμη αποφασιστεί πού θα είναι η έδρα της.

Αποστολή της είναι να εξασφαλίζει την κατάλληλη υποστήριξη και εκπροσώπηση των ουσιωδών δημόσιων συμφερόντων σε συνδυασμό με τα προγράμματα δορυφορικής πλοήγησης της Ευρώπης (Galileo και EGNOS). Στόχος του Galileo είναι να προσφέρει μια σύγχρονη ευρωπαϊκή εναλλακτική λύση στο καθιερωμένο αμερικάνικο παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα εντοπισμού στίγματος (GPS).

Η Εποπτική Αρχή είναι αρμόδια για τη διαχείριση και την παρακολούθηση της χρησιμοποίησης των κονδυλίων του προγράμματος. Θα βοηθά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αντιμετωπίζει όλα τα θέματα που αφορούν τη δορυφορική ραδιοπλοήγηση.

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης (EYA) ιδρύθηκε το 2000. Εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και διαθέτει επιχειρησιακά κέντρα στο Βελιγράδι, στην Πρίστινα, στην Ποντγκόριτσα και στα Σκόπια.

Καθήκον της είναι να διαχειρίζεται τα κυριότερα προγράμματα της ΕΕ για την παροχή ενισχύσεων ανασυγκρότησης, αξίας περίπου 2 δισ. EUR το χρόνο, σε χώρες της περιφέρειας των Βαλκανίων που επλήγησαν από πολέμους κατά τη δεκαετία του 1990.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.ear.eu.int

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για τη Διαχείριση του Επιχειρησιακού Συντονισμού στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της ΕΕ

Η απόφαση για τη σύσταση της εν λόγω υπηρεσίας (γνωστής ως AMOCEB) ελήφθη τον Οκτώβριο 2004. Θα έχει την έδρα της στη Βαρσοβία.

Αποστολή της είναι να συνδράμει τα κράτη μέλη της ΕΕ κατά την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης όσον αφορά τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα και την επιστροφή πολιτών τρίτων χωρών στις χώρες καταγωγής τους. Φυσικά, επαφίεται σε κάθε κράτος μέλος να ελέγχει τα σύνορά του, αλλά η υπηρεσία θα βοηθήσει ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλα τα κράτη μέλη διενεργούν τον έλεγχο αυτό με το ίδιο υψηλό επίπεδο αποτελεσματικότητας.

Τα κύρια καθήκοντα της υπηρεσίας περιλαμβάνουν:

- παροχή βοήθειας στις χώρες της ΕΕ κατά την εκπαίδευση των συνοριοφυλάκων τους,
- εκτίμηση των κινδύνων,
- αξιοποίηση της έρευνας σε νέες τεχνολογίες επιτήρησης,
- συντονισμός της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της ΕΕ κατά τον επαναπατρισμό παράνομων μεταναστών.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) ιδρύθηκε το 1975 και έχει τη έδρα του στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας.

Έργο του είναι:

- να παρέχει συμβουλές στους φορείς που είναι αρμόδιοι για την κοινωνική πολιτική,
- να αξιολογεί και να αναλύει τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας,
- να παρέχει ενημέρωση σχετικά με τις εξελίξεις και τις τάσεις,
- να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

Το Eurofound διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο εκπροσωπούνται τα εργατικά συνδικάτα, οι οργανώσεις των εργοδοτών, οι εθνικές κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eurofound.eu.int

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (EIEE) ιδρύθηκε το 1990 και έχει τη έδρα του στο Τορίνο της Ιταλίας.

Το Ίδρυμα συμβάλλει στη βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης σε χώρες που δεν είναι μέλη της Ένωσης, κυρίως στις γειτονικές περιοχές, όπως η Βόρεια Αφρική, η Μέση Ανατολή, τα Βαλκάνια και η πρώην Σοβιετική Ένωση.

Το Ίδρυμα προσφέρει στις εν λόγω χώρες τρόπους κατανόησης των προβλημάτων, τεχνογνωσία και εμπειρογνωμοσύνη όσον αφορά την κατάρτιση ατόμων για νέες θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη προγραμμάτων διά βίου μάθησης.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.etf.eu.int

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) ιδρύθηκε το 1975 και έχει την έδρα του στη Θεσσαλονίκη.

Η αποστολή του συνίσταται στην ανάλυση και την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα συστήματα, τις πολιτικές, την έρευνα και την πρακτική επαγγελματικής κατάρτισης. Κατ' αυτόν τον τρόπο βοηθά τους ειδικούς σε ολόκληρη την Ένωση να αναπτύξουν και να βελτιώσουν την επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση στην Ευρώπη.

Το Cedefop είναι επίσης υπεύθυνο για τη λειτουργία ενός δικτυακού τόπου αμφίδρομης επικοινωνίας του λεγόμενου «Ευρωπαϊκού Χωριού Κατάρτισης» (European Training Village), το οποίο μπορείτε να επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.trainingvillage.gr

Το Cedefop διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο εκπροσωπούνται τα εργατικά συνδικάτα, οι οργανώσεις των εργοδοτών, οι εθνικές κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.cedefop.eu.int

© ΕΚΑ

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων εκτιμά κατά πόσο τα φάρμακα που χρησιμοποιούμε είναι ασφαλή.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) ιδρύθηκε το 1993 και έχει τη έδρα του στη Λισαβόνα της Πορτογαλίας.

Η αποστολή του Κέντρου συνίσταται στη συλλογή και τη διάδοση αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με το φαινόμενο των ναρκωτικών και της τοξικομανίας στην Ευρώπη. Το Κέντρο συνεργάζεται στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με χώρες που δεν είναι μέλη της Ένωσης και με διεθνείς οργανισμούς, όπως το πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για τον διεθνή έλεγχο των ναρκωτικών (UNDCP), η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ), η ομάδα Pompidou του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (ΠΟΤ), η Ιντερπόλ και η Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol).

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.emcdda.org

Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων

Η απόφαση για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ΕΚΠΕΝ) λήφθηκε τον Μάρτιο 2004. Θα έχει την έδρα του στη Στοκχόλμη της Σουηδίας και προβλέπεται να αρχίσει να λειτουργεί το 2005.

Το ΕΚΠΕΝ θα βοηθή την ΕΕ στην καταπολέμηση των μεταδοτικών ασθενειών άλλων σοβαρών απειλών για την υγεία. Μεταξύ των καθηκόντων του θα είναι η δημιουργία δικτύων εργαστηρίων και η λειτουργία ενός συστήματος έγκαιρου συναγερμού και αντίδρασης. Για παράδειγμα, θα μπορεί να στέλνει ομάδα εμπειρογνώμων της ΕΕ να ελέγξει την εμφάνιση κρούσματος άγνωστης ανθρώπινης ασθένειας σε ευρωπαϊκή χώρα.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο:

europa.eu.int/comm/health/ph_overview/strategy/ecdc/ecdc_en.htm

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας (ΕΠΦΡΞ) έχει την έδρα του στη Βιέννη της Αυστρίας. Ιδρύθηκε το 1997.

Η κύρια αποστολή του Κέντρου είναι να παρέχει στην Ένωση και στα κράτη μέλη που την απαρτίζουν αντικειμενικές, αξιόπιστες και συγκρίσιμες πληροφορίες σχετικά με το ρατσισμό, την ξενοφοβία και τον αντισημιτισμό στην Ευρώπη και η χάραξη πανευρωπαϊκών στρατηγικών αντιμετώπισης των εν λόγω προβλημάτων.

Το ΕΠΦΡΞ μελετά την έκταση και την εξέλιξη του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και αναλύει τις αιτίες, τις συνέπειες και τις επιπτώσεις τους. Επίσης, προβάλλει και διαδίδει παραδείγματα ορθών πρακτικών όσον αφορά την ενσωμάτωση των μεταναστών και των εθνοτικών και θρησκευτικών μειονοτήτων.

Ο κύριος πυρήνας των δραστηριοτήτων του ΕΠΦΡΞ είναι το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφόρησης για το Ρατσισμό και την Ξενοφοβία (RAXEN), το οποίο αποτελείται από «εθνικά κομβικά σημεία» (ένα σε κάθε χώρα της ΕΕ) που έχουν αναλάβει τη συλλογή, το συντονισμό και τη διάδοση πληροφοριών για το ρατσισμό και την ξενοφοβία στη χώρα τους.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eumc.eu.int

Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός

Ο Ευρωπαϊκός Αμυντικός Οργανισμός (ΕΑΟ) ιδρύθηκε το 2004 και έχει την έδρα του στις Βρυξέλλες. Έργο του είναι, αφενός, να συνδράμει τα κράτη μέλη ώστε αυτά να βελτιώσουν την ευρωπαϊκή ικανότητα άμυνας και διαχείρισης των κρίσεων και, αφετέρου, να στηρίξει την ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

Στο πλαίσιο αυτό ο ΕΑΟ θα βοηθήσει να εξασφαλισθεί μια περισσότερο συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την παραγωγή και προμήθεια όπλων και αμυντικού εξοπλισμού, και όσον αφορά την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη στον τομέα της άμυνας.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eda.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας (ΕΟΑΑ) ιδρύθηκε το 2002. Έχει την έδρα του στην Κολωνία της Γερμανίας.

Αποστολή του είναι να συνδράμει την Ένωση στην ανάπτυξη νόμων και κανόνων για την ασφάλεια των αιθέρων και να βοηθήσει την Επιτροπή να ελέγχει κατά πόσον οι ευρωπαϊκοί κανόνες ακολουθούνται πιστά. Ο Οργανισμός θα προσφέρει επίσης τεχνική βοήθεια σε διεθνείς οργανισμούς αρμόδιους για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας και την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης, θα συνδράμει τις αρχές αεροπορίας τρίτων χωρών.

Ο ΕΟΑΑ έχει το δικαίωμα να λαμβάνει ορισμένες αποφάσεις, όπως η έκδοση βεβαιώσεων τύπου για προϊόντα αεροπορίας.

© Van Parys Media / Corbis

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων συμβάλλει στην ασφάλεια όλης της αλυσίδας παραγωγής των τροφίμων: «από το αγρόκτημα στο πιρούνι».

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο easa.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) ιδρύθηκε το 2004. Προσωρινά είναι εγκατεστημένος στις Βρυξέλλες του Βελγίου και η μόνιμη έδρα του θα είναι στο Ηράκλειο της Κρήτης (Ελλάδα). Αποστολή του ENISA είναι να συμβάλλει στη βελτίωση των δικτύων πληροφοριών και να φροντίζει για το υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων τους. Οι εργασίες αυτές θα ωφελήσουν τους πολίτες, τους καταναλωτές και τους οργανισμούς του δημόσιου τομέα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μεταξύ των καθηκόντων του Οργανισμού περιλαμβάνεται η συγκέντρωση δεδομένων, η ανάλυση των κινδύνων, η βελτίωση της συνειδητοποίησης των χρηστών και η προώθηση των καλύτερων πρακτικών για τη διαχείριση των κινδύνων.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο enisa.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία κατά την Εργασία

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία κατά την Εργασία (ΕΟΑΥΕ) ιδρύθηκε το 1975 και έχει τη έδρα του στο Μπιλμπάο της Ισπανίας.

Καμία χώρα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνη το ευρύ φάσμα προβλημάτων ασφαλείας και υγείας στον τομέα της εργασίας (ΑΥΕ) που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη. Έτσι, ιδρύθηκε ο ΕΟΑΥΕ με στόχο τη συγκέντρωση και την αμοιβαία ανταλλαγή του εκτεταμένου, σε ευρωπαϊκή βάση, πεδίου γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με τα προβλήματα αυτά, ιδίως όσον αφορά τα προληπτικά μέτρα.

Παράλληλα με την ανάπτυξη ενός εκτεταμένου δικτύου ιστοθέσεων σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία, ο Οργανισμός εφαρμόζει επίσης ένα

δραστήριο πρόγραμμα δημοσιεύσεων που καλύπτει τα πάντα, από εκθέσεις ειδικής πληροφόρησης έως υλικό εκστρατείας.

Ο ΕΟΑΥΕ διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο εκπροσωπούνται τα εργατικά συνδικάτα, οι οργανώσεις των εργοδοτών, οι εθνικές κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο agency.osha.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΟΑΘ) ιδρύθηκε το 2002. Προσωρινά είναι εγκατεστημένος στις Βρυξέλλες του Βελγίου και η μόνιμη έδρα του θα είναι στη Λισσαβόνα της Πορτογαλίας.

Αποστολή του ΕΟΑΘ είναι να συμβάλει στη βελτίωση του ευρωπαϊκού συστήματος για την ασφάλεια στη θάλασσα ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος θαλάσσιων ατυχημάτων, ρύπανσης της θάλασσας από πλοία και απώλειας ανθρώπινων ζώων στη θάλασσα.

Ο Οργανισμός προσφέρει τεχνικές και επιστημονικές συμβουλές για τη βελτίωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την ασφάλεια στη θάλασσα και τη ρύπανση από πλοία. Βοηθά την Επιτροπή να παρακολουθεί τις εξελίξεις στις χώρες της Ένωσης και στις υποψήφιες χώρες και παρέχει συμβουλές στις κυβερνήσεις τους.

Μεταξύ των άλλων καθηκόντων του, ο ΕΟΑΘ θα δραστηριοποιηθεί όσον αφορά την ανάπτυξη κοινής ευρωπαϊκής μεθοδολογίας για τις έρευνες των θαλασσίων ατυχημάτων και τη θέσπιση πανευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών για τη θάλασσα κυκλοφορία.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο emsa.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) ιδρύθηκε το 1990. Έχει την έδρα του στην Κοπεγχάγη της Δανίας.

Η αποστολή του συνίσταται στη συγκέντρωση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την πα-

ρούσα κατάσταση και τις εξελίξεις που διαγράφονται όσον αφορά το περιβάλλον στην Ευρώπη. Είναι ανοικτός για χώρες που δεν είναι μέλη της Ένωσης. Η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία είναι εξαρχής μέλη του. Ο Οργανισμός συνεργάζεται ενεργά με περιβαλλοντικούς φορείς και διεθνείς οργανισμούς.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eea.eu.int

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων

Η απόφαση για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σιδηροδρόμων λήφθηκε τον Απρίλιο 2004. Θα έχει την έδρα του στη Λίλλη/Valenciennes της Γαλλίας.

Αποστολή του είναι να βοηθήσει στην ενίσχυση της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας των σιδηροδρόμων στην Ευρώπη, με σκοπό τη σταδιακή καθιέρωση ενός «ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου».

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο:

europa.eu.int/comm/transport/rail/era/index_en.htm

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) ιδρύθηκε το 1993 και έχει την έδρα του στο Λονδίνο του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο οργανισμός συμβάλλει στην προστασία και την προώθηση της υγείας στην Ευρώπη αξιολογώντας τόσο τα φαρμακευτικά σκευάσματα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση όσο και τα κτηνιατρικά φάρμακα. Συγκεντρώνει την επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη όλων των χωρών της Ένωσης.

Ορισμένοι τύποι φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν παραχθεί με τη βοήθεια της βιοτεχνολογίας μπορούν να πωλούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση μόνον αφού εξεταστούν προσεκτικά από τον ΕΟΦ. Αν ο Οργανισμός διαπιστώσει ότι το προϊόν είναι ασφαλές και καλής ποιότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει την πώλησή του σε όλες τις χώρες της Ένωσης. Αίτηση για ανάλογη έγκριση μπορεί να υποβάλει και οποιοσδήποτε επιθυμεί να διαθέσει στην αγορά άλλα καινοτόμα φαρμακευτικά σκευάσματα.

Τα περισσότερα **συμβατικά** σκευάσματα εγκρίνονται από κάθε χώρα της Ένωσης μεμονωμένα. Ο ΕΟΦ συμβάλλει στη λειτουργία ενός συστήματος αμοιβαίας αναγνώρισης αυτών των εθνικών εγκρίσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.emea.eu.int

Eurojust

Η Eurojust δημιουργήθηκε το 2002 και έχει την έδρα της στη Χάγη των Κάτω Χωρών. Αποστολή της Eurojust είναι να συνδράμει τις εισαγγελικές αρχές των χωρών της Ένωσης στη συνεργασία τους για την καταστολή της σοβαρής διασυνοριακής εγκληματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής εγκληματικότητας, των υποθέσεων απάτης και διαφθοράς, της νομιμοποίησης παρανόμων προσόδων και της περιβαλλοντικής εγκληματικότητας.

Για να επιτύχει τους στόχους της, διευκολύνει, για παράδειγμα, την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών, την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και την έκδοση ατόμων που καταζητούνται για ανάκριση.

Η Eurojust αποτελείται από έναν εισαγγελέα, δικαστή ή αξιωματικό της αστυνομίας από κάθε χώρα της Ένωσης. Τα μέλη της απαρτίζουν το «συλλογικό όργανο» (δηλαδή το διοικητικό συμβούλιο) του οργανισμού και εκλέγουν ένα από αυτά ως πρόεδρο για περίοδο τριών ετών. Το συλλογικό όργανο επικουρείται από γραμματεία, από επιτελείο υπαλλήλων της Ένωσης και από αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες.

Δεδομένου ότι οι εργασίες της απαιτούν την τήρηση φακέλων για υπόπτους εγκληματίες, η Eurojust διαθέτει έναν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων, έργο του οποίου είναι να εξασφαλίζει ότι τα δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της τυγχάνουν της ενδεδειγμένης προστασίας και σύννομης μεταχείρισης. Έχετε το δικαίωμα να γνωρίζετε ποιες πληροφορίες κατέχει ενδεχομένως η Eurojust για το άτομό σας και να ζητήσετε τη διόρθωση ή τη διαγραφή τους αν είναι λανθασμένες ή ελλιπείς.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.eurojust.eu.int

Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας

Το Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Ασφάλειας (IMEEA) δημιουργήθηκε το 2001 και έχει την έδρα του στο Παρίσι της Γαλλίας. Αποστολή του είναι να συμβάλλει στη δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής κουλτούρας για θέματα ασφάλειας και να προωθεί τα συμφέροντα ασφάλειας της ΕΕ ως σύνολο.

Το IMEEA συμβάλλει στην ανάπτυξη της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας μέσω:

- ερευνών και συζητήσεων σχετικά με τα κυριότερα θέματα ασφάλειας και άμυνας,
- ανάλυσης των προοπτικών για το Συμβούλιο και τον ύπατο εκπρόσωπο,
- υπερατλαντικού διαλόγου για θέματα ασφαλείας μεταξύ των χωρών της Ευρώπης, του Καναδά και των Ηνωμένων Πολιτειών.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.iss-eu.org

Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών

Το Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) έχει την έδρα του στην πόλη Angers της Γαλλίας. Ιδρύθηκε το 1994.

Αποστολή του είναι να διαχειρίζεται ένα καθεστώς το οποίο διέπει τα δικαιώματα σχετικά με τις φυτικές ποικιλίες — μια μορφή δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας για τις φυτικές ποικιλίες.

Το ΚΓΦΠ λειτουργεί κατά τρόπο παρόμοιο με το Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά: χορηγεί τίτλους προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας που συνδέονται με τις νέες φυτικές ποικιλίες. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν επί 25 ή 30 έτη.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.cpvo.eu.int

Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Μεταφραστικό Κέντρο ιδρύθηκε το 1994 και έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο.

Το Κέντρο, το οποίο διαθέτει ίδιους χρηματικούς πόρους, έχει ως αποστολή να καλύπτει τις μεταφραστικές ανάγκες των υπόλοιπων υπηρεσιών της Ένωσης. Προσφέρει επίσης υπηρεσίες, στο πλαίσιο συμβάσεων συνεργασίας που συνάπτονται σε εθελούσια βάση, στα θεσμικά όργανα και άλλους οργανισμούς της Ένωσης που διαθέτουν μεταφραστική υπηρεσία.

Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο www.cdt.eu.int

Κατά την περίοδο σύνταξης του παρόντος εγγράφου, προγραμματίζεται και προετοιμάζεται η ίδρυση άλλων υπηρεσιών. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

- η Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας,
- ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού,
- ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων,
- το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων,
- η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
- ο Εκτελεστικός Οργανισμός για το Πρόγραμμα Δημόσιας Υγείας,
- ο Εκτελεστικός Οργανισμός για την Ευφυή Ενέργεια.

© Bildberg / Hollandse Hoopie

Συνεδριάζουν κάθε Τετάρτη για να συζητούν τις ευρωπαϊκές πολιτικές και να προτείνουν νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ατενίζοντας το μέλλον

Το σύστημα λήψης αποφάσεων της Ένωσης εξελίσσεται συνεχώς μέσα στην τελευταία πεντηκονταετία. Αρχικά είχε σχεδιαστεί για μια κοινότητα έξι μόνο χωρών. Σήμερα, η ΕΕ έχει 25 κράτη μέλη και ο αριθμός αυτός πρόκειται να αυξηθεί ακόμη περισσότερο μέσα στο προσεχές μέλλον. Ως εκ τούτου, το σύστημα λήψης των αποφάσεων της Ένωσης πρέπει να απλουστευθεί και να εξορθολογιστεί. Για να αποφευχθεί η παράλυση, οι περισσότερες αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με «ειδική πλειοψηφία» χωρίς να απαιτείται η συναίνεση όλων των χωρών.

Επίσης, πρέπει να εξετάζονται και άλλα ευρύτερα θέματα σχετικά με το μέλλον της Ένωσης. Για παράδειγμα:

- ποιοι είναι οι γενικοί και οι ειδικοί στόχοι της διευρυμένης Ένωσης; (Με άλλα λόγια, τι προόδους θέλουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν μαζί στο μέλλον;)
- ποιες κοινές πολιτικές απαιτούνται για την επίτευξη αυτών των στόχων;
- ποιες αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται στο επίπεδο της Ένωσης και ποιες πρέπει να παραμείνουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ή των περιφερειακών αρχών;
- ποιο ρόλο πρέπει να διαδραματίζουν τα εθνικά κοινοβούλια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ;

Με λίγα λόγια, ποιος πρέπει να είναι αρμόδιος για τι και πώς πρέπει να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις σε μια Ένωση 25 ή περισσότερων χωρών με πληθυσμό μισό δισεκατομμύριο πολίτες;

Το προταθέν Σύνταγμα, το οποίο υπογράφηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2004, αντιμετωπίζει τα θέματα αυτά μετωπικά. Παρουσιάζει με πολύ σαφέστερο τρόπο από ό,τι οι προηγούμενες συνθήκες την Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτό που αντιπροσωπεύει και προς τα πού οδεύει. Επίσης, θέτει νέους κανόνες για ορθολογικότερες διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Το Σύνταγμα έχει σχεδιαστεί για να καταστήσει την ΕΕ πιο ανοικτή και πιο δημοκρατική. Για παράδειγμα, υποχρεώνει τους υπουργούς της ΕΕ να συνεδριάζουν δημοσίως όσον αφορά τα νομοθετικά τους καθήκοντα και δίνει στους πολίτες το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση στην Ευρωπαϊκή Επι-

τροπή να προτείνει νέους νόμους. Επιπλέον, δίνει μεγαλύτερο ρόλο στα εθνικά κοινοβούλια όσον αφορά τον έλεγχο των προτάσεων της Επιτροπής. Επίσης, στόχος του Συντάγματος είναι να καταστήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεσματικότερη δύναμη στη διεθνή πολιτική σκηνή με τη δημιουργία του αξιώματος του υπουργού εξωτερικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με το να καταστήσει το φορέα αυτό αρμόδιο για όλα τις πλευρές των εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης.

Το νέο Σύνταγμα θα διατηρήσει την υφιστάμενη ισορροπία μεταξύ των εθνικών συμφερόντων και των γενικών ευρωπαϊκών συμφερόντων καθώς και μεταξύ των συμφερόντων των μικρών και των μεγάλων χωρών.

Το Σύνταγμα δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ παρά μόνο μετά την κύρωση του και από τα 25 εθνικά κοινοβούλια. Σε μερικές χώρες πρέπει να εγκριθεί με δημοψήφισμα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Σύνταγμα, μπορείτε να επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο: <http://europa.eu.int/constitution/>

Η ΕΕ υφίσταται για να υπηρετεί τους πολίτες της. Συνεπώς, είναι θέμα ζωτικής σημασίας οι πολίτες της να κατανοούν και να συμμετέχουν πλήρως το σύστημα λήψης των αποφάσεων της. Επίσης, η ΕΕ πρέπει να μπορεί να στηρίζεται σε αποτελεσματικά, ανοικτά και υπεύθυνα θεσμικά όργανα που να είναι ικανά να αντιμετωπίζουν τις μεγάλες προκλήσεις του 21ου αιώνα.

Στο πλαίσιο της δημοκρατικής Ευρώπης, το μέλλον της ΕΕ ανήκει στους πολίτες της και κυρίως στη νεολαία.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση **Οδηγός του πολίτη στα θεσμικά όργανα της Ένωσης**

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

2006 — 50 σ. — 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-894-9523-5

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δεν είναι ένα ομόσπονδο κράτος όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Επίσης δεν είναι ούτε απλώς ένας διακυβερνητικός οργανισμός όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Στην πραγματικότητα, είναι μοναδική στον κόσμο. Οι χώρες που την αποτελούν εξακολουθούν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη, αλλά **συνενώνουν** τις εθνικές κυριαρχίες τους — και έτσι αποκτούν μεγαλύτερη συλλογική δύναμη και επιρροή.

Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνουν συλλογικά αποφάσεις μέσω κοινών θεσμικών οργάνων, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αλλά ποια είναι η αποστολή του καθενός από αυτά τα θεσμικά όργανα; Πώς συνεργάζονται; Ποιος είναι αρμόδιος για κάθε ρόλο;

Το παρόν φυλλάδιο δίνει τις απαντήσεις με σαφή και απλό τρόπο. Επίσης, κάνει μια σύντομη επισκόπηση των υπηρεσιών και των λοιπών οργανισμών που συμμετέχουν στο έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του είναι να σας προσφέρει έναν χρήσιμο οδηγό για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Άλλες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Πληροφορίες σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχονται από το Internet, μέσω του εξυπηρετητή Europa (<http://europa.eu.int>)

Σε όλη την Ευρώπη υπάρχουν εκατοντάδες τοπικά κέντρα πληροφόρησης της ΕΕ. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πιο κοντινού σε σας κέντρου στον εξής διαδικτυακό τόπο: http://europa.eu.int/comm/relays/edc_el.htm

Η EUROPE DIRECT είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνείτε με την υπηρεσία αυτή καλώντας τον αριθμό ατελούς κλήσης: **00 800 6 7 8 9 10 11** [ή τηλεφωνώντας με πληρωμή στον αριθμό (32-2) 299 96 96 όταν βρίσκεσθε εκτός της ΕΕ] ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μέσω europa.eu.int/

Για πληροφορίες και δημοσιεύματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση στα ελληνικά, μπορείτε να απευθυνθείτε:

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
GR-10674 Αθήνα
Τηλ. (30) 21 07 27 21 00
Φαξ (30) 21 07 24 46 20
Internet: www.ee.gr
E-mail: Burath@cec.eu.int

Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Αντιπροσωπεία στην Κύπρο

Διεύθυνση **Ταχυδρομική θυρίδα**
Iris Tower, 8ος Όροφος, ΤΘ 23480
Αγαπήνωρος 2 CY-1683 Λευκωσία
CY-1076 Λευκωσία
Τηλ. (357) 22 81 77 70
Φαξ (357) 22 76 89 26
Internet: www.delcyp.cec.eu.int
E-mail: press-rep-cyprus@cec.eu.int

Γραφείο Πληροφοριών Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο

Διεύθυνση **Ταχυδρομική θυρίδα**
Δημοφώντος 5Α ΤΘ 23440
CY-1076 Λευκωσία CY-1683 Λευκωσία
Τηλ. (357) 22 46 06 94
Φαξ (357) 22 76 77 33
Internet: www.europarl.eu.int/nicosia
E-mail: epnicosia@europarl.eu.int

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Γραφείο για την Ελλάδα
Λεωφόρος Αμαλίας 8
GR-10557 Αθήνα
Τηλ. (30) 21 03 27 89 00
Φαξ (30) 21 03 31 15 40
Internet: www.europarl.eu.int
E-mail: EPAthina@europarl.eu.int

Επίσης, άλλες πηγές πληροφόρησης για την ΕΕ στην Κύπρο είναι οι εξής:

Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης **Ταχυδρομική θυρίδα**
Διεύθυνση ΤΘ 23388
Γωνία Λεωφ. Δημοσθένη Σεβέρη και Τηλ. (357) 22 87 34 64
Σαχτούρη CY-1682 Λευκωσία
CY-1080 Λευκωσία
Τηλ. (357) 22 87 34 64
Φαξ (357) 22 66 45 45
Internet: www.eu-coordinator.gov.cy/
E-mail: coordinator@eu-coordinator.gov.cy

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Κύπρου

Διεύθυνση
Λεωφόρος Προεδρικού 11-13
CY-1081 Λευκωσία
Τηλ. (357) 22 66 15 50
Φαξ (357) 22 66 28 80
Internet: www.eic.ac.cy
E-mail: eicnews@eic.ac.cy

Αντιπροσωπείες της Επιτροπής και Γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπάρχουν και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και σε άλλα μέρη του κόσμου.

EL

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δεν είναι ένα ομόσπονδο κράτος όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Επίσης δεν είναι ούτε απλώς ένας διακυβερνητικός οργανισμός όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Στην πραγματικότητα, είναι μοναδική στον κόσμο. Οι χώρες που την αποτελούν εξακολουθούν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη, αλλά συνενώνουν τις εθνικές κυριαρχίες τους — και έτσι αποκτούν μεγαλύτερη συλλογική δύναμη και επιρροή.

Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνουν συλλογικά αποφάσεις μέσω κοινών θεσμικών οργάνων, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το

Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Αλλά τι κάνει το καθένα από αυτά τα θεσμικά όργανα; Πώς συνεργάζονται; Ποιος είναι υπεύθυνος για τι;

Το παρόν φυλλάδιο δίνει τις απαντήσεις με σαφή και απλό τρόπο. Επίσης, κάνει μια σύντομη επισκόπηση των υπηρεσιών και των λοιπών οργανισμών που συμμετέχουν στο έργο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος του είναι να σας προσφέρει έναν χρήσιμο οδηγό για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.